

הקליניקה
לזכויות זקנים
וניצולי שואה

מערך
הקליניקות
הפקולטה למשפטים
אוניברסיטת בר-אילן



מדריך זכויות מקיף לא.נשים עם דמנציה ובני משפחותיהם

לזכרו של בנימין דויטש ז"ל

אנו נרגשים להביא בפניכם את התוצר של עבודה מקיפה זו בצורת המדריך השלם לזכויות ושירותים עבור אנשים עם דמנציה ובני משפחותיהם. אנו מאמינים כי מדובר במדריך יסודי, מקיף ומעמיק, אשר נכתב בשפה מונגשת ובהירה כך שיוכל לשמש קהל רחב ככל הניתן. אנו מקווים כי איגודו, הפצתו והנגשתו של המדריך, יקלו על בני ובנות המשפחה המטפלים וישפרו באופן משמעותי את רווחתם ואיכות חייהם של אנשים עם דמנציה.

חשוב לשים לב! הסכומים המפורטים נכונים למועד כתיבת המדריך ועשויים להשתנות.

בהזדמנות זו, ברצוננו להודות לסטודנטים ולסטודנטיות אלעד סלטון, שקד כהן, ליעד כהן, בן פיינשטיין, יערה זלצמן, אליענה רדן, ענבר גל סויסה, עמית גור, ספיר ראובני ואופק סורקין, אשר בהנחייתן המסורה של עו"ס מוריה מנור-גנים ועו"ד קרן שפר-טמיר השקיעו שעות עבודה רבות מספור כדי שהמדריך ייצא באופן הטוב ביותר.

תודה לעו"ד ועו"ס דור אילון על העריכה המקצועית של המדריך.

אורי ומוריה דויטש וצוות הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה

מאז הקמתה בשנת 2010 הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה בפקולטה למשפטים בבר אילן מעניקה ייעוץ משפטי וסוציאלי לאנשים עם דמנציה בהתמודדותם עם מיצוי זכויותיהם אל מול מוסדות המדינה. אנשים עם דמנציה ובני המשפחה המטפלים בהם מתמודדים עם קשיים רבים וביניהם היעדר נגישות למידע או, לעתים, הצפה של מידע אודות זכויותיהם של החולים. קושי זה בנגישות למידע מתקיים בין השאר, כיוון שזכויותיהם של אנשים עם דמנציה, כמו גם זכויות בני המשפחה המטפלים, מסופקות על ידי מגוון מוסדות ורשויות.

לאור ניסיונם האישי עם הקשיים והאתגרים האמורים, בני משפחת דויטש ביקשו להנציח את סבם, עו"ד בני דויטש ז"ל, באמצעות כתיבת מדריך זכויות רחב ומעמיק אשר יקיף את מרבית תחומי החיים של אנשים עם דמנציה. בזכות תרומתם הנדיבה של משפחת דויטש, במשך חודשים רבים, עמלו הסטודנטים/ות על איסוף מידע אודות מכלול הזכויות והשירותים הרלוונטיים לאנשים עם דמנציה ובני משפחותיהם. לשם כך, ערכה הקליניקה פגישות למיפוי צרכים עם גורמים מקצועיים בתחום, סקרנו מידע וחקיקה בתחומים שונים וערכנו מיפוי של כלל התוכן הרלוונטי לשמירת רווחתם ואיכות חייהם של אנשים עם דמנציה.



לזכרו של בנימין דויטש

סבא בני - בנימין דויטש ז"ל - היה איש של נתינה ומאור פנים. עורך דין מוערך, איש ציבור מסור ובעל לב רחב שתמיד חיפש דרכים לעזור לזולת. בשנותיו האחרונות, התמודד סבא בני באומץ עם מחלת האלצהיימר. חווינו מקרוב את האתגרים והקשיים שהמחלה מציבה בפני החולים ובני משפחותיהם, כמו גם את הצורך במידע נגיש וברור אודות הזכויות והתמיכה המגיעות להם.

אנו מקווים שמדריך זכויות זה ישמש עבורכם כמקור מידע אמין וידידותי, ויסייע לכם למצות את מלוא הזכויות המגיעות לכם.

אורי ומוריה דויטש



תוכן העניינים

2	מבוא
3	לזכרו של בנימין דויטש
6	פרק 1 היערכות משפטית
13	פרק 2 גמלת סיעוד
15	פרק 3 ביטוח סיעודי משלים
16	פרק 4 היתר להעסקת מטפל/ת (עובד/ת) זרה
18	פרק 5 אשפוז סיעודי למטופל/ת סיעודי/ת תשוש/ת נפש (אשפוז בקוד)
23	פרק 6 נופשון מטעם משרד הרווחה והביטחון החברתי
24	פרק 7 גמלת נכות כללית
26	פרק 8 גמלת שירותים מיוחדים (שר"מ)
29	פרק 9 תג חניה לנכה ואגרת רישוי מופחתת
31	פרק 10 פטור ממס הכנסה לנכים
32	פרק 11 טיפול בבית
34	פרק 12 הזכות לקבלת שיקום לאחר פגיעה/מחלה
35	פרק 13 זכויות ניצולי שואה עם דמנציה
39	פרק 14 זכויות בני משפחה מטפלים/ות
41	פרק 15 תרופות
42	פרק 16 סיוע במימון מכשירי שיקום וניידות
43	פרק 17 גופים, ארגונים ושירותים רלוונטיים לסיוע



לגרסה דיגיטלית יש לסרוק את הקוד ולמצוא את
מדריך הזכויות באתר הקליניקה <<
או לחפש את "הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי
שואה באוניברסיטת בר-אילן" בגוגל

פרק 1 היערכות משפטית

ייפוי כוח מתמשך

מסמך משפטי המהווה חלופה למינוי אפוטרופוס ומאפשר לכל בגיר/ה (מעל גיל 18) לקבוע מי יטפל בענייניו בעתיד, אם וכאשר לא יוכל לטפל בהם בעצמו. ייפוי כוח מתמשך יכול להתייחס לכלל ענייניו של האדם (אישיים, רכושיים, רפואיים) או לחלקם. ייפוי כוח מתמשך אינו נוגע למצבי סוף החיים ולשם כך יש לחתום על הנחיות רפואיות מקדימות או על ייפוי כוח מקוצר לפי חוק החולה הנוטה למות (כמפורט בהמשך הפרק).

תנאי הזכאות

- **בגיר/ה** (מעל גיל 18).

- **בעל/ת כשירות לעריכת המסמך** - מסוגל/ת להבין את משמעות המסמך, מטרותיו ותוצאותיו. במקרה של דמנציה מומלץ להוסיף חוות דעת רפואית כראיה להוכחת כשירות הממנה לערוך ייפוי כוח מתמשך. חשוב לדעת כי אבחנה של דמנציה אינה שוללת אפשרות לעריכת המסמך וכל מקרה לגופו.

- **עריכת המסמך כרוכה בתשלום** ויכולה להתבצע ארוך מול עורך/ת דין שעבר/ה הכשרה של האפוטרופוס הכללי לעריכת ייפוי כוח מתמשך. ניתן לראות את רשימת עורכי דין שעברו הכשרה באתר לשכת עורכי הדין בישראל, באמצעות סימון רובריקת "**מוסמך/ת ייפוי כוח מתמשך**" במנוע החיפוש.

אילו מסמכים דרושים להגשת בקשה?

- **טופס ייפוי כוח מתמשך** חתום על ידי הממנה.

- מסמכים נוספים (לפי הצורך):

- ✓ חוות דעת מומחה, אם היא נדרשת על ידי עוה"ד שערך/ה את המסמך, כראיה להוכחת כשירות הממנה לערוך ייפוי כוח מתמשך.
- ✓ טופס ויתור סודיות של מיופי הכוח.
- ✓ אישור רפואי.
- ✓ צילום תעודת זהות של הממנה ו/או מיופי הכוח.
- ✓ בטופס ישנו סעיף המתייחס למתן הסכמה של מיופה הכוח להליכים פסיכיאטריים בניגוד לעמדת הממנה. אם הסעיף סומן בחיוב על ידי הממנה, יש לצרף **נספח א' לטופס (מסמך חתום מול פסיכיאטר/ית)**.
- ✓ נספח הנחיות מקדימות - מסמך שבו הממנה מפרט/ת הוראות למיופי הכוח. יש לסרוק **לאחר שליחת טופס ייפוי הכוח המתמשך**.
- ✓ כל מסמך אחר לפי רצון הממנה.

איך לערוך ולהפקיד את הבקשה?

1. **בידי עורך/ת הדין:** שליחת עותק מקורי מקוון של ייפוי הכוח דרך המערכת הממוחשבת של האפוטרופוס הכללי.
 2. **בידי הממנה:** רק לאחר הפקדת המסמך על ידי עורך/ת הדין, יכול/ה הממנה להיכנס לתיק דרך **מערכת ההזדהות הלאומית** ולאשר את המסמך שהוגש על ידי עורך/ת הדין במערכת המקוונת. לחלופין, יכול/ה הממנה להתייצב בקבלת קהל ולהפקיד את המסמך במחוז (בהתאם למקום המגורים), בימים ב' ו-ד', בין השעות 08:30-12:30.
- יש **לזמן תור** מראש באתר משרד המשפטים.

תנאי הזכאות

- בגיר/ה (מעל גיל 18).
- בעל/ת כשירות לעריכת המסמך - מסוגל/ת להבין את משמעות המסמך, מטרותיו ותוצאותיו. במקרה של דמנציה מומלץ להוסיף חוות דעת רפואית כראיה להוכחת כשירות הממנה לערוך ייפוי כוח מתמשך.

אילו מסמכים דרושים לבקשה?

טופס ייפוי כוח רפואי למיזופה כוח אחד או יותר אשר ניתן למצוא באתר הממשלתי.

איך לערוך ולהגיש את הבקשה?

1. על הממנה ומיזופה/י הכוח לחתום על הטופס בפני בעלי המקצוע המפורטים להלן לאחר שהוסברו להם הוראות ייפוי הכוח: עורכי דין (גם עורך/ת דין שלא עבר/ה הכשרה של האפוטרופוס הכללי); רופאים/ות; פסיכולוגים/ות; עובדים/ות סוציאליים/ות; אחים ואחיות. **השירות ניתן ללא תשלום.**
2. באופן מקוון - יש לסרוק את המסמך החתום ולהעלות אותו באזור האישי של הממנה באתר מערכת כשרות משפטית [online](https://www.mshp.gov.il).
3. בקבלת קהל - בהגשה בהתייצבות אישית על ידי הממנה במחוז הרלוונטי של האפוטרופוס הכללי. אם לממנה יש קושי בהגעה למחוז, ניתן לתת ייפוי כוח לאדם אחר להפקיד את ייפוי הכוח הרפואי בשמו, בצירוף תעודות זהות של הממנה ושל המפקיד/ה. ניתן להתייצב בלשכות, בימים ב' ו ד', בין השעות 08:30-12:30, **בזימון תור מראש** בלבד.

חשוב לשים לב!

ייפוי כוח רפואי מתמשך תקף למשך שנה, גם אם לא הופקד אצל האפוטרופוס הכללי.

חשוב לשים לב!

- על מנת שניתן יהיה להפעיל את ייפוי הכוח המתמשך בעתיד (כשלממנה לא תהיה כשירות לקבל החלטות), יש להפקיד אותו אצל האפוטרופוס הכללי.
- לאחר קבלת העותק המקורי אצל האפוטרופוס הכללי ובתום הטיפול בבקשה, תשלח לממנה ולעורך/ת הדין הודעת אישור או דחייה של בקשת ההפקדה או בקשה להשלמת מסמכים.

ארגונים ועמותות שעורכים ייפוי כוח מתמשך ללא עלות או בעלות מופחתת

- **מיזם "עו"ד יד"** - בפקס 073-3926825, ycm@justice.gov.il, ובאתר. השירות ללא עלות.
 - **"יד ריבה - סיוע משפטי לקשיש"** - 02-6444569, פקס: 02-6444560, yadriva@yadriva.org.il, השירות ניתן בעלות מופחתת.
 - **אביב לניצולי שואה** - מוקד 571*, info@avivshoa.co.il. השירות ניתן בעלות מופחתת.
 - **נעמ"ת** - 03-5254422, **ובאתר**. השירות ניתן בעלות מופחתת.
- לפרטים על שלל הגופים המסייעים, ראו בפרק "גופים, ארגונים ושירותים רלוונטיים לסיוע" תחת "גופים וארגונים המעניקים סיוע משפטי".

ייפוי כוח רפואי מתמשך

ייפוי כוח רפואי מתמשך מאפשר לבגיר/ה וכשיר/ה לבחור מיזופה כוח שיקבל החלטות רפואיות כאשר לא תהיה עוד מסוגלת לתת הסכמה מדעת לטיפול רפואי. מיזופה כוח מוסמך לפעול בשם המיזופה **בעניינים רפואיים בלבד**.

קבלת החלטות נתמכת

קבלת החלטות נתמכת היא הסדר משפטי המאפשר לבגיר/ה המתקשה בהבנת מידע ובקבלת החלטות בעניינים האישיים אך מסוגל/ת לקבלן עם עזרה ותמיכה, להיעזר באדם אחר ("תומך") שיסייע בקבלת המידע מגורם שלישי, יסביר אותן באופן מותאם, יפרט על האפשרויות העומדות וילווה בתהליך קבלת החלטה. בנוסף, במקרים מסוימים יהיה מוסמך לסייע למקבל/ת ההחלטות לממש את ההחלטות מול צדדים שלישיים בהתאם לייפוי כוח שיקבל ממקבל/ת החלטות.

חשוב לשים לב!

• התומך פועל רק בהתאם לצו המינוי שיינתן על ידי בית המשפט (עניינים רכושיים, רפואיים, אישיים או חלקם) ולא יחליף את שיקול דעת מקבל/ת ההחלטות בשיקול דעתו שלו, אלא יסייע בלבד וכך ישמור על עצמאות מקבל/ת ההחלטות.

• מי שמעוניין/ת בתמיכה ("מקבל/ת ההחלטות") רשאי/ת לפנות לבית המשפט לענייני משפחה ולבקש מינוי.

תנאי הזכאות

- **בגיר/ה** (מעל גיל 18).
- יכולת קבלת החלטות בקשר לעניינים האישיים עם קבלת תמיכה.
- יכולת לביטוי הרצון האישי (גם אם יש צורך להתאמות או בהנגשת המידע).
- הסכמה למינוי תומך בקבלת החלטות.

אילו מסמכים דרושים להגשת בקשה?

- בקשה למינוי תומך בקבלת החלטות. דוגמא לבקשה ניתן למצוא באתר.

- תצהיר המבקש/ת חתום בפני עורך/ת דין.
- אישור השתתפות בפגישת מידע שניתן על ידי האפוטרופוס הכללי.
- כתב הסכמה של המועמד/ים לתפקיד התומך. אם יש מס' מועמדים לתפקיד, יש להחתים על אחד מהם על כתב ההסכמה.
- ניתן לצרף חוות דעת או התייחסויות של גורמים מקצועיים ושל בני משפחה (לא חובה).

הליך מינוי תומך בקבלת החלטות

1. על מקבל/ת ההחלטות לאתר אדם מהסביבה הקרובה שניתן לסמוך עליו וברצונו/ה שיתמנה כתומך בקבלת החלטות עבורו/ה (**תומך קרוב**). אם אין בסביבה אדם שיכול להתאים לתפקיד, ניתן לאתר **תומך מתנדב** שעבר הכשרה טרם המינוי ויקבל הנחיה מקצועית במהלכה. ניתן למנות **תומך מקצועי בשכר** שעבר הכשרה המוכרת על ידי האפוטרופוס הכללי ונכלל **ברשימה המפורסמת** באתר של האפוטרופוס הכללי.

לסיוע באיתור תומך מתנדב ניתן לפנות בדואר אלקטרוני אל צוות הריכוז בעמותת מוזאיקה, האחראית על התומכים המתנדבים:

אילון ברכפלד, רכז ארצי ורכז אזור המרכז: elon-dm@mosaica.org.il

ערבה הלמן, רכזת אזור דרום וירושלים: arava-dm@mosaica.org.il

סוזן ניירנס, רכזת אזור הצפון: susan-dm@mosaica.org.il

2. **טרם הגשת בקשה** למינוי תומך בקבלת החלטות לבית המשפט, יש לקיים **פגישת מידע** שבה ישתתפו נציג/ה מטעם האפוטרופוס הכללי, מבקש/ת

ייעוץ והכוונה

מוקד ארצי בנוגע לקבלת החלטות נתמכת
בטלפון: 055-6838798 או בדואר אלקטרוני:
Hachlatot-apt@justice.gov.il

הנחיות מקדימות למינוי אפוטרופוס

מסמך הנחיות מקדימות הוא מסמך משפטי המאפשר לכל בגיר/ה (מעל גיל 18) לתכנן כיצד ועל ידי מי יטופלו ענייניו, אם בית המשפט יחליט בעתיד שיש צורך במינוי אפוטרופוס. המסמך יכול להתייחס למינוי אפוטרופוס **לכלל ענייניו** של האדם (אישיים, רכושיים, רפואיים) או **לחלקם**. ניתן לבחור את זהות האפוטרופוס המועדף וכן להורות כיצד יש לפעול בעניינים השונים. בית המשפט יכבד את ההנחיות המקדימות בעת מינוי אפוטרופוס, **כל עוד הן תואמות את טובת הממנה**.

חשוב לשים לב!

הטופס ניתן לעריכה רק בפני עורך/ת דין שעבר/ה הכשרה של האפוטרופוס הכללי. את רשימת עורכי דין שעברו הכשרה ניתן למצוא באתר לשכת עורכי הדין בישראל, באמצעות סימון רوبرיקת "**מוסמך/ת יפוי כוח מתמשך**" במנוע החיפוש.

עריכת המסמך בפני עו"ד כרוכה בתשלום. הסיוע המשפטי של משרד המשפטים מעניק שירות עריכת "מסמך הנחיות מקדימות" לזכאים/ות.

המינוי לקבלת החלטות והתומך המוצע. לתיאום יש לפנות לצוות קבלת החלטות נתמכת באגף האפוטרופוס הכללי בטלפון: 055-6838798 או בדואר אלקטרוני: Hachlatot-apt@justice.gov.il

3. את הבקשה למינוי תומך בקבלת החלטות יש **להגיש לבית המשפט לענייני משפחה באזור מגורי מבקש/ת המינוי**. אם מבקש/ת המינוי מתקשה להגיש עצמאית את הבקשה, ניתן להסתייע באדם אחר לשם כך. **הגשת הבקשה כרוכה בתשלום אגרה**.

4. בית המשפט יבחן את הבקשה, ישמע את מבקש/ת המינוי ובדרך כלל יבקש עריכת חוות דעת על ידי עו"ס לסדרי דין ("תסקיר"), אלא אם סבר שאין צורך בעריכת תסקיר.

5. לאחר הדיון ייתן בית המשפט את החלטתו על מינוי תומך החלטות ובאילו תנאים. **צו מינוי תומך בקבלת ההחלטות** יפרט את העניינים שבהם תינתן התמיכה, את סוג התמיכה הנדרשת ואת תקופת המינוי, וכן תנאים והגבלות רלוונטיות. בית המשפט רשאי לבטל את צו המינוי בנסיבות מסוימות כגון החמרה במצבו של מקבל/ת ההחלטות (זקוק/ה לאמצעי תמיכה אחר).

6. לאחר המינוי, יפנה בית המשפט את התומך ואת מקבל/ת ההחלטות **למפגש הדרכה** המסביר את מהות ההחלטה והמינוי. המפגש ייערך על ידי האפוטרופוס הכללי או מי מטעמו. **צו המינוי הינו זמני ויהפוך לקבוע רק לאחר השלמת מפגש הדרכה**.

דרך הגשת הבקשה

- באופן מקוון, באמצעות **מערכת כשרות משפטית online**.
- הממנה יכול/ה להפקיד את המסמך בלשכות, ביזמון תור מראש **באתר**.

חשוב לשים לב!

הפקדת ההנחיות המקדימות אצל האפוטרופוס הכללי היא תנאי מוקדם לכניסתן לתוקף. בסיום הטיפול הבקשה תשלח למגיש/ת המסמך ולעורך/ת הדין הודעה בדואר אלקטרוני על אישור או דחיית הבקשה.

ייעוץ והכוונה

- האפוטרופוס הכללי והממונה על ענייני ירושה: 073-3926823 טל' נוסף: 073-3926824.
- מרכז המידע של בית המשפט לענייני משפחה: 077-2703333.
- **מזכירות בית המשפט לענייני משפחה במחוז הרלוונטי.**

אפוטרופסות

כאשר לחולה אין עוד יכולת לדאוג לעניינים האישיים, הרכשיים או הרפואיים שלו/שלה, ניתן להגיש בקשה למנות אפוטרופוס. על מנת להתמנות לאפוטרופוס נדרש הליך משפטי ומתן צו מינוי אפוטרופוס על ידי בית המשפט לענייני משפחה. ניתן להגיש בקשה למינוי אפוטרופוס על גוף ו/או על רכוש, זמני או קבוע. פרטים נוספים ניתן למצוא **באתר הממשלתי**.

מי יכול/ה להיות אפוטרופוס?

- לרוב - **בן/בת הזוג או קרוב/ת משפחה מדרגה ראשונה** (ילדים, הורים או אחים)

אחיות). אם החולה הותיר/ה הנחיה מקדימה לגבי זהות האפוטרופוס הרצוי, בית המשפט יעדיף להתחשב בהנחיות החולה, ככל שהדבר אפשרי.

- בהיעדר קרוב/ת משפחה מתאים/ה או פנוי/ה לתפקיד, בית המשפט ימנה **אפוטרופוס מקצועי מטעם המדינה**.

מי יכול/ה להגיש בקשה למינוי אפוטרופוס?

- בן/בת משפחה מדרגה ראשונה (בן/בת זוג, ילד/ה, הורה או אח/ות)
- היעוץ המשפטי לממשלה או עובד/ת סוציאלי/ת

אילו מסמכים דרושים להגשת בקשה?

- טופס בקשה למינוי אפוטרופוס לבגיר/ה
- **תצהיר לתמיכה בבקשה למינוי אפוטרופוס לבגיר/ה** - על התצהיר להיות מאומת בפני עו"ד או בעל/ת סמכות בבית המשפט.
- מומלץ לצרף לבקשה **תעודות רפואיות ומסמכים רפואיים** אשר ימולאו על ידי רופא/ה מטפל/ת או מומחה/ית המעידות על המצב הנפשי או הרפואי של האדם עבורו מתבקש המינוי.
- כתב הסכמה של בני המשפחה למינוי המבקש/ת כאפוטרופוס, אשר ייחתם על ידי כל אחד ואחת מבני המשפחה בפני עובד/ת סוציאלי/ת או מזכירות בית המשפט (במידה שביהמ"ש מורה על כך בהחלטתו).

איך להגיש את הבקשה?

בקשה למינוי אפוטרופוס יש להגיש בכתב **לבית המשפט לענייני משפחה** שבתחום סמכותו נמצא מקום מגוריו של האדם עבורו מתבקש המינוי. אם מי שמבקשים עבורם לא גרים בישראל, הבקשה תוגש בבית המשפט שבתחום שיפוטו נמצאים הנכסים שלהם.

מסמך המפרט לגבי טיפול ופרוצדורות רפואיים עתידיים בחולה הנוטה למות ללא כשירות להחליט החלטות (למשל, עקב חוסר הכרה או דמנציה). הטופס משקף את רצון החותם/ת עליו בהימנעות מטיפולים רפואיים או לחלופין, בקבלת טיפולים רפואיים להארכת חיים, באם תינתן הגדרה של חולה הנוטה למות. הרופא/ה או האח/ות המוסמכ/ת אשר נתנו את ההסבר הרפואי הדרוש לעריכת המסמך, צריכים לחתום גם הם על ההצהרה בעמוד החתימות.

• **ייפוי כוח למתן הנחיות רפואיות לטיפול בחולה הנוטה למות (נוסח מקוצר) - טופס ללא עלות**, קצר ונוח למילוי עצמי על ידי החולה, המבקש/ת לקבל **או** להימנע מטיפול רפואי מאריך חיים אם תינתן הגדרה של "חולה הנוטה למות". הטופס משמש למקרים עתידיים בהם לא תהיה למבקש/ת אפשרות להבעה וביטוי הרצון האישי (בשל חוסר הכרה, היעדר יכולת שיפוט ועוד). הטופס נחתם בפני שני עדים שאינם קרובי משפחה מדרגה ראשונה, ללא דרישה לחתימה של איש מקצוע.

• במידה שבן/בת המשפחה מאושפז/ת בבית החולים ויש צורך במינוי אפוטרופוס לעניינים רפואיים - ניתן להסתייע בעובד/ת סוציאלי/ת של בית החולים במילוי הבקשה והגשתה.

• רשימת בתי המשפט לענייני משפחה לפי תחומי סמכותם נמצאת **באתר**; ניתן ליצור קשר עם מרכז המידע של בתי המשפט בטלפון 077-2703333.

• את הבקשה יש להגיש בשני עותקים והיא כרוכה בתשלום אגרה, אולם ניתן להגיש **בקשה לפטור מתשלום אגרה**.

הנחיות רפואיות מקדימות לחוק החולה הנוטה למות

חולה הנוטה למות - מי שנקבע על ידי הצוות הרפואי המטפל כי תוחלת החיים הצפויה לא עולה על שישה חודשים. החוק מחייב את הצוות הרפואי למתן טיפול מקל לחולה ולבני המשפחה. טופס הנחיות רפואיות מקדימות מאפשר לאדם לבטא את גישתו לטיפולים מסוימים (קבלה/סירוב) או למנות מיפוי כוח, לכשיהיה חולה הנוטה למות ללא כשירות לקבל החלטות. ההנחיות או ייפוי הכוח ניתנים להארכה או לביטול. כל עוד האדם צלול ובהכרה מלאה, רצונו הוא הקובע. ההנחיות הרפואיות המקדימות יכנסו לתוקף **רק במידה שהאדם יהיה במצב בלתי כשיר לקבל החלטות**.

מי יכול/ה לתת הנחיות רפואיות או ייפוי כוח

- מי שמלאו לו/לה 17 שנה.
- כשיר/ה לקבל החלטות, בין אם חולה ובין אם בריא/ה, יכול/ה לתת הנחיות רפואיות מקדימות או למנות מיפוי כוח.

סוגי ההנחיות וייפוי הכוח

- **הנחיות רפואיות מקדימות לטיפול רפואי עתידי בחולה הנוטה למות -**

אילו מסמכים דרושים להגשת הבקשה?

יש למלא את הטופס הנבחר ולשלוח את המקור בצירוף צילום תעודת זהות, בדואר רשום לכתובת: משרד הבריאות - המרכז להנחיות רפואיות מקדימות רח' ירמיהו 39, ירושלים 1000201 ת"ד 176.

חשוב לשים לב!

ההנחיות/ייפוי הכוח המקוצר **תקפים למשך 5 שנים מיום חתימת הטופס**, אלא אם נקבעה בותקופה קצרה יותר. ניתן להאריך את תוקף ההנחיות לתקופות נוספות שכל אחת לא תעלה על 5 שנים. **טופס שתוקפו לא הוארך יוגדר כ"לא תקף"**, אך יישאר במאגר המידע, והצוות הרפואי יהיה רשאי להתחשב בהוראות שנכתבו בו. ההארכה תיעשה על גבי טופס הוראה להארכת תוקפן של הוראות רפואיות מקדימות.

את כלל הטפסים ניתן למצוא באתר משרד הבריאות **"מתן הנחיות רפואיות מקדימות וייפוי כוח"**.

ייעוץ והכוונה

מוקד "קול הבריאות": טלפון *5400 או 08-6241010 | פקס 02-5655969 | דואר אלקטרוני call.habriut@moh.health.gov.il

עמותת ליל"ר: ימי א'-ה', שעות 12:30-08:00 | טלפון 03-6730577 | פקס 03-6730582 | דואר אלקטרוני lilach19office@gmail.com



פרק 2 גמלת סיעוד

גמלת סיעוד **באתר או** הדפסה ומילוי **טופס בקשה 2600** בצירוף המסמכים ושליחה בדואר/בפקס **לסניף הביטוח הלאומי בעיר המגורים או** הגשה בסיוע המוקד מוקד הייעוץ לאזרח הוותיק של הביטוח הלאומי בטלפון 9696*.

2. אילו מסמכים דרושים להגשת הבקשה?

- מסמכים רפואיים עדכניים - אבחנות, טיפולים ותרופות, תוצאות בדיקות אבחון/ הדמיה וסיכום אשפוז במידה שהתרחש ב-3 החודשים האחרונים.
- אישורי הכנסות - אישור על הכנסות מגיש/ת הבקשה ושל בן/בת הזוג עבור 3 חודשים מתוך ארבעת החודשים האחרונים (**למעט** גמלאות ביטוח לאומי ואישורי רנטה **או** כל גמלה לניצולי שואה ונרדפי הנאצים), **או** טופס 106.
- תעודת עיוור/ת - אם קיימת זכאות לתעודת עיוור/ת יש לצרפה לבקשה.
- אישור על מגורים במוסד/בית אבות - אם המבקש/ת מתגורר/ת בבית אבות/מוסד יש לצרף **טופס ייעודי נוסף** שימולא על ידי המוסד.

3. **מי שמאושפז/ת בבית חולים** יכול/ה להגיש בקשה לגמלת סיעוד באמצעות שירות "מחלקה ראשונה" המופעל על ידי השירות הסוציאלי של בית החולים.

בדיקת יכולת התפקוד (הערכת תלות):

לעיתים אם המסמכים הרפואיים לא יספיקו, תיערך בדיקת יכולת תפקוד על ידי מעריך מטעם הביטוח הלאומי (אח/ות, פיזיותרפיסט/ית).

גמלת סיעוד ניתנת לתושב/ת מעיל גיל פרישה המתגורר/ת בבית **או** בדיר מוגן וזקוק/ה להשגחה **או** לסיוע בביצוע פעולות היום-יום. הגמלה משולמת לפי רמות זכאות וניתנת למימוש באמצעות סל שירותים.

תנאי הזכאות

על מנת להיות זכאי/ת לגמלת סיעוד, יש לעמוד בתנאים הבאים:

1. **תושב/ת ישראל** - לפני גיל הפרישה (67 לגברים; 62-65 לנשים).

2. **הכנסות נמוכות** של המבקש/ת ובן/בת הזוג בהתאם לטבלה **באתר הביטוח הלאומי**.

3. **זקוק/ה לעזרת הזולת במידה רבה** - מי שזקוק/ה לעזרה בביצוע פעולות שגרתיות בשל מצב רפואי או תפקודי. לחלופין, מגיש/ת הבקשה זקוק/ה לפיקוח צמוד לאור המצב הרפואי.

4. **מקום מגורים** - מגורים בבית או בדיר מוגן. **זכאי/ת לגמלה גם** מי ששוהה במחלקה לעצמאיים **או** לתשושים שבפיקוח וברישיון משרד הרווחה **או** מי ששוהה במוסד בפיקוח משרד הרווחה **ורוב הוצאות האחזקה על חשבונו/ה**.

5. מקבל/ת גמלת הסיעוד **לא** מקבל/ת גמלה סיעודית אחרת מגוף ממשלתי.

אם מקבל/ת גמלת הסיעוד אושפז/ה בבית חולים כללי - ניתן להמשיך לקבל את הגמלה בבית החולים רק במהלך 30 הימים הראשונים לאשפוז.

איך לממש את הזכות?

1. **הגשת טופס בקשה מקוון** לקבלת

איך לערער על החלטה על רמת הזכאות/ דחיית הבקשה?

כל אדם זכאי לייצוג ללא עלות בערעור על הביטוח הלאומי על ידי **הסיוע המשפטי** בהתאם לסיכויי התביעה. **ניתן להגיש ערר** לוועדה המייעצת של לביטוח לאומי **בתוך 60 יום** מקבלת הודעה על ההחלטה. **אם הערר נדחה**, ניתן לערער לבית הדין לעבודה **תוך 12 חודשים**.

חשוב לשים לב!

ייתכן שרמת הזכאות תישאר כפי שנקבעה, אך היא בכל מקרה לא תופחת בעקבות הערעור.

הטבות והנחות למקבלי גמלת סיעוד

- **הנחה בחשמל** - ניתנת אוטומטית למקבל/ת גמלת סיעוד ברמה 5-6, וכן למקבל/ת גמלת סיעוד ברמה 4 מעל גיל 90. לבירור על הזכאות יש לפנות למרכז השירות של חברת החשמל (103).
 - **הנחה בארנונה** - ניתנת אוטומטית על ידי הרשות המקומית, אשר מקבלת מהביטוח הלאומי את רשימת הזכאים והזכאיות לגמלת סיעוד. גובה ההנחה נקבע על ידי הרשות המקומית.
 - **הטבה ברשות המים** - ניתנת אוטומטית עבור מקבל/ת גמלת סיעוד ברמה 3 ומעלה. לבירור על הזכאות ניתן לפנות לספק המים באזור המגורים.
 - **פטור מהמתנה בתור** - עבור מקבל/ת גמלת סיעוד ברמה 4-6, בהצגת תעודת סיעוד דיגיטלית.
 - **פטור מתשלום עבור מלווה במקומות ציבוריים** - בהצגת תעודת סיעוד דיגיטלית.
- להפקת תעודת סיעוד דיגיטלית יש להיכנס **לאתר הביטוח הלאומי**.

חשוב לשים לב!

מגיש/ת בקשה המתמודד/ת עם ירידה קוגניטיבית - על בן/בת משפחה או אפוטרופוס לנכוח בזמן הבדיקה בבית. אם **שפת האם** של מגיש/ת הבקשה **אינה עברית**, והרצון הוא שהבדיקה תבוצע בשפת האם, יש **לציין זאת** בבקשה.

מבקש/ת מעל גיל 90 יכול/ה להיבדק על ידי רופא/ה מומחה בגריאטריה במסגרת בית החולים או במרפאה ציבורית בלבד. **לא תתקבל** חוות דעת מגריאטר/ית פרטי/שקיבל/ה תשלום עבור ייעוץ.

מימוש הנקודות

לאחר קביעת התלות יינתן ניקוד אשר יגדיר את רמת הזכאות המגיעה למגיש/ת הבקשה מתוך שש רמות הזכאות. פירוט על שש רמות הזכאות והשירותים הניתנים בכל רמה נמצא ב**אתר הביטוח הלאומי**. את הנקודות ניתן לממש בקבלת **שעות טיפול אישי** בבית על ידי מטפל/ת ישראלית. ניתן להחליף חלק או את כל שעות הטיפול האישי בבית **בשירותי סיעוד שונים** כמו ביקור במרכז יום, חברות בקהילה תומכת, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה – ניתן למצוא ב**אתר הביטוח הלאומי** מידע מורחב על דרכי מימוש הזכאות. בנוסף, במקרים מסוימים ניתן להחליף את שעות הטיפול בכסף. פרטים נוספים ניתן למצוא ב**אתר**.

בדיקה מחדש בשל החמרה במצב בריאותי

במקרה של שינוי או החמרה במצב הרפואי ניתן להגיש **בקשה לשינוי רמת התלות** שנקבעה ולצרף לבקשה אישורים רפואיים עדכניים. בכל מקרה, גם אם לא תעלה רמת הזכאות, היא לא תופחת.

פרק 3 ביטוח סיעודי משלים

איך להגיש תביעה?

1. הצגת **מסמכים רפואיים** המוכיחים את המצב הסיעודי של המבוטח/ת (ובפרט את הקושי התפקודי) **או** הצגה של **החלטות בדיקה של המוסד לביטוח לאומי**. לרוב חברת הביטוח הפרטית תשלח בנוסף נציג חוקר מטעמה.

2. מילוי **טופס ויתור על סודיות** המאפשר לחברת הביטוח לפעול בשם המבוטח/ת. טופס זה לרוב דורש אימות **חתימה על ידי** איש מקצוע המוגדר כ"**עד מהימן**" לצורך אימות חתימה כגון: עורך/ת דין, רופא/ה, אח/ות, עובד/ת סוציאלי/ת וסוכן/ת ביטוח.

3. העברת **אישורים וקבלות** על רכישת **ציוד עזר** או **שירותי סיעוד**. מבוטח/ת השוהה במוסד סיעודי נדרש/ת להעביר פירוט על גובה התשלום החודשי למוסד.

4. **העברת פרטים אישיים** לרבות פרטי יצירת קשר ופרטי חשבון בנק לזיכוי.

במקרה שחסרים מסמכים לצורך בירור התביעה על חברת הביטוח להודיע על כך למבוטח/ת **תוך 14 ימי עסקים**. בירור תוצאות תביעת הביטוח יימסרו **תוך 30 ימים**. במידה שתידרש השלמת מסמכים, ספירת 30 הימים תחל **לאחר** השלמת המסמכים הרלוונטיים.

לאחר אישור התביעה הכסף צפוי להתקבל בחשבון הבנק שנמסר לחברת הביטוח. גמלת הסיעוד המתקבלת מביטוח פרטי יכולה להיות בדרך של תשלום חודשי או תשלום כנגד הצגת קבלות בגין רכישת מוצרים. על המבוטח/ת ובני המשפחה לשמור את הקבלות המעידות על ההוצאות הכספיות. לחברת הביטוח זכות מוקנית לבחון את המצב הסיעודי של המבוטח/ת אחת לחצי שנה.

ביטוח סיעודי משלים קופת החולים

קופות החולים מציעות לחברי וחברות הקופה רכישה של ביטוח סיעודי אשר ניתן בנוסף לגמלת הסיעוד של הביטוח הלאומי. ההחלטה על ההצטרפות לביטוח הסיעודי של הקופה נתונה לחבר/ת הקופה. מעבר בין קופות חולים אינו משפיע על זכויות הביטוח, והזכויות נשמרות למבוטח/ת.

איך לממש את הזכות?

הגשת תביעה מקוונת באתר של קופות החולים **מכבי, כללית, מאוחדת או לאומית**.

ביטוח סיעודי פרטי של חברת ביטוח מסחרית פרטית

ביטוח סיעודי פרטי הוא ביטוח משלים וההחלטה לגביו היא של המבוטח/ת – לא לכל מטופל/ת סיעודי/ת קיים ביטוח סיעודי, וכאשר קיים ביטוח פרטי תנאיו אישיים ומשתנים. תנאי הביטוח נקבעים בהתאם להסכם בין הצדדים, כך שדמי הביטוח (פרמיה), גובה הפיצוי, תקופת ההמתנה ותנאים נוספים עשויים להשתנות בין מבוטח/ת למבוטח/ת. לכן, **השלב הראשון הוא בחינת הפוליסה הקיימת והזכויות המוענקות בה**.

⚠ חשוב לשים לב!

כדאי להגיש את הבקשה **זמן קצר לאחר תחילת המצב הסיעודי**, שכן במקרים רבים **הזכאות פוחתת משמעותית** כאשר התביעה מוגשת לאחר 3 שנים ממועד ההגדרה כסיעודי/ת.

פרק 4 היתר להעסקת מטפל/ת (עובד/ת) זר/ה

✓ **מטופל/ת מעל גיל 85 ללא זכאות לגמלת סיעוד** בשל גובה ההכנסות שמבקש/ת להוציא היתר **אין דרישה לביצוע הערכת תלות בנפרד**.

• מטופל/ת השווה באשפוז יום/במסגרת מוסדית (דיוור מוגן) שלא ניתנים בה שירותי סיעוד.

• אין זכאות במקרים של שהות במסגרת מוסדית שניתנים בה שירותי סיעוד. כמו כן, **לא תותר העסקת מטפל/ת זר/ה במשרה חלקית לסיוע חלקי**.

חשוב לשים לב!

על מבקש/ת היתר להעסקת מטפל/ת זר/ה חלות חובות שונות כמעסיק, לכן טרם תחילת ההעסקה יש לברר את המידע הדרוש. באתר רשות האוכלוסין וההגירה ניתן להירשם לקורס מקוון ללא עלות, המכיל מידע וכלים שימושיים על העסקת מטפל/ת זר/ה, החל מתהליך קבלת ההחלטה ועד לסיום ההעסקה בשלבים השונים. פירוט בנושא מופיע **באתר קמפוס IL**.

איך לממש את הזכות?

1. **הגשת טופס בקשה מקוון לקבלת היתר להעסקת מטפל/ת זר/ה** באתר הביטוח הלאומי (דרך מערכת ההזדהות הלאומית) **או** הדפסה ומילוי **טופס הבקשה** יחד עם כל המסמכים ומסירה

מי שזקוק/ה לטיפול וסיוע במרבית שעות היממה ומעוניין/ת להישאר בבית, עשויה להיות זכאית/ת להעסקת מטפל/ת זר/ה בתחום הסיעוד. מקבל/ת גמלת סיעוד יכול/ה להעסיק את המטפל/ת הזר/ה באופן ישיר ולקבל לחשבון הבנק גמלה כספית לצורך תשלום למטפל/ת, **או** באמצעות חברת סיעוד אליה מועברת הגמלה מביטוח לאומי לצורך ניהול התשלומים למטפל/ת.

חשוב לשים לב!

עלות אגרת הטיפול בבקשה לקבלת היתר להעסקת מטפל/ת זר/ה היא 360 ש"ח - ללא החזר במקרה של דחיה.

תנאי הזכאות

• מטופל/ת עד גיל פרישה (67 גברים; 62-65 נשים) - לזכאית/ת גמלת שירותים מיוחדים בשיעור 100% ומעלה.

• לאחר גיל פרישה -

✓ **לזכאית/ת לגמלת סיעוד** מהביטוח הלאומי, משתנה לפי הניקוד בהערכת התלות.

✓ **מטופל/ת מעל גיל פרישה ללא זכאות לגמלת סיעוד** בשל גובה ההכנסות, יבוצע מבחן הערכת תלות (רק לאחר שהוגשה בקשה לקבלת היתר להעסקת עובד/ת זר/ה בענף הסיעוד). לטובת ביצוע המבחן, יש לשלם **אגרת שירות נוספת** בעלות של 330 ש"ח.

מבקש/ת שכבר שילם/ה אגרה והבקשה אושרה לתקופה מקסימלית (4 שנים).

- עבור מטופל/ת מעל גיל 85 ללא זכאות לגמלת סיעוד - יש לצרף **מסמכים רפואיים** עדכניים לפיהם נדרשת עזרה סיעודית במשך רוב שעות היממה בשל המצב הרפואי; **דו"ח רפואי-תפקודי מפורט**, עדכני וחתום על ידי אח/ות אשר מסתמך על בדיקה פיזית של המטופל/ת (כולל A.D.L).

- עבור מטופל/ת הזכאי/ת לגמלת שירותים מיוחדים נמוכה מרמה של 112% - יש לצרף **מסמכים רפואיים** מפורטים ועדכניים לפיהם נדרשת עזרה סיעודית במשך רוב היממה בשל המצב הרפואי; **דו"ח רפואי-תפקודי מפורט**, עדכני וחתום על ידי אח/ות אשר מסתמך על בדיקה פיזית של המטופל/ת (כולל A.D.L); וכן **פרוטוקול שירותים מיוחדים**, שבוצע במסגרת התביעה לגמלת שירותים מיוחדים בביטוח לאומי.

בקשות לקבלת היתר להעסקת מטפל/ת זר/ה נוסף/ת: רק במקרים מיוחדים ומורכבים ביותר תותר העסקת מטפל/ת זר/ה נוסף/ת, לתקופה של **עד שנה בלבד**. באחד משני מקרים:

א. לפי האבחנה הרפואית ברור כי ישנו צורך ברצף טיפולי פעיל של 24 שעות ביממה.

ב. הנסיבות הרפואיות אינן מאפשרות מנוחה למטפל/ת יחיד/ה.

בקשה לקבלת היתר עבור מטופל/ת הצפוי/ה להשתחרר מבית חולים/מסגרת מוסדית: היתר העסקה לפי סעיף זה יינתן **לתקופה של שלושה חודשים לכל היותר**, ויאפשר העסקת מטפל/ת זר/ה הנמצא/ת בישראל בלבד. לצורך הארכת תוקף היתר זמני זה, על המטופל/ת להשלים את הטפסים הנדרשים לפי ההליך הרגיל.

ידנית לאגף היתרים - ענף סיעוד באחד מהסניפים המפורטים **באתר רשות האוכלוסין וההגירה או** באמצעות הלשכות הפרטיות המורשות בתיווך בעובדים זרים בענף הסיעוד. פירוט על הלשכות הפרטיות המורשות קיים **באתר רשות האוכלוסין וההגירה**.

2. אילו מסמכים דרושים להגשת הבקשה?

- במקרה שהמעסיק אינו המבקש/ת או האפטרופוס - טופס **התחייבות מעסיק** (טופס ב') חתום על ידי מי שמוגדר/ת כמעסיק.

- טופס **הצהרת ויתור על סודיות** (טופס ג') חתום על ידי המטופל/ת או האפטרופוס החוקי, בצירוף צו אפטרופוסות.

- צירוף **אישור תשלום אגרת טיפול בבקשת ההיתר** בעלות של 360 ש"ח. האגרה תשולם באופן מקוון במהלך הגשת הבקשה, ולא תוחזר גם אם בקשתו של המטופל תדחה. יש לצרף את אישור התשלום לבקשה להיתר.

- עבור מטופל/ת העומד/ת להשתחרר מבית חולים/מסגרת מוסדית - יש למלא **טופס בקשה** ולצרף **סיכום רפואי** המעיד על הצורך ברצף טיפולי ומצוין בו התאריך המשוער לשחרור.

- עבור מטופל/ת ללא זכאות לגמלת סיעוד - יש למלא **טופס בקשה לביצוע הערכת תלות** אליה יש לצרף יש לצרף **סיכום מידע רפואי מפורט ועדכני**, חתום על ידי רופא/ה, וכן **אישור בגין תשלום** אגרת השירות הנוספת בסכום של 330 ש"ח.

במקרים הבאים אין חובה לשלם את אגרת השירות: מבקש/ת מעל גיל 85 ומתחת לגיל 65 או מבקש/ת שהשתחרר/ה מאשפוז או זכאי/ת לניקוד מלא מביטוח לאומי או מבקש/ת שמועבר/ת לוועדה משרדית ברשות או

פרק 5 אשפוז סיעודי למטופל/ת

סיעודי/ת או תשוש/ת נפש (אשפוז בקוד)

ליקוי קבוע, וזקוק/ה לטיפול ומעקב במסגרת אשפוז סיעודי לתקופה ממושכת.

- מטופל/ת שלפי המצב הרפואי-תפקודי הוגדר/ה כ"תשוש/ת נפש": סובל/ת מירידה משמעותית וקבועה בתפקודי המוח - עקב ירידה קוגניטיבית, קהיון או דמנציה - **המתבטאת בירידה בתפקוד** באופן שנדרשת עזרה מלאה בפעילויות היום-יום.

חשוב לשים לב!

השירות נועד רק למטופל/ת שלא זכאי/ת למימון אחר של אשפוז סיעודי מתוקף חוקים אחרים. כמו כן, ישנם סוגי מטופלים שאינם מתאימים לאשפוז סיעודי, מידע נוסף על כך ניתן למצוא באתר משרד הבריאות.

איך לממש את הזכות?

1. להגיש טופס פנייה ראשונית - באופן מקוון או להוריד טופס ולמלא באופן ידני ולהגיש למחלקה למחלות ממושכות בלשכת הבריאות על פי מקום המגורים של המטופל/ת. ניתן לשלוח בדואר אלקטרוני; בדואר; בפקס או במסירה ידנית.

מטופל/ת במוסדות סיעודיים או תשוש/ת נפש זכאי/ת לסיוע במימון אשפוז משרד הבריאות, בהתאם למצב הכלכלי של המטופל/ת והמשפחה.

חשוב לשים לב!

ההשתתפות במימון האשפוז הסיעודי חלה על המטופל/ת, בן/ בת הזוג והילדים הבגירים של המטופל/ת. ניתן לצפות בסרטון הסבר באתר משרד הבריאות על "סיוע במימון אשפוז סיעודי למטופלים סיעודיים ותשושי נפש".

תנאי הזכאות

תהליך הזכאות לטיפול מורכב משני שלבים: **שלב א'** - קביעת המצב הרפואי-תפקודי של המטופל/ת על ידי גריאטרית מחוזית והתאמה לאשפוז במוסד. **שלב ב'** - קביעת גובה השתתפות המטופל/ת והמשפחה לפי בדיקת מצב כלכלי.

שלב א': קביעת זכאות לפי המצב הרפואי-תפקודי

- מטופל/ת שלפי המצב הרפואי-תפקודי הוגדר/ה כ"מטופל/ת סיעודי/ת": סובל/ת מירידה קשה וקבועה בניידות, בתפקודי היום-יום הבסיסיים ובמצב הבריאות כתוצאה ממחלה כרונית/

שלב ב': קביעת גובה ההשתתפות במימון האשפוז הסיעודי

לאחר השלמת שלב א' וקבלת אישור ועדת הסיווג על התאמה לאשפוז, יש להגיש מסמכים לצורך בחינת גובה ההשתתפות. במהלך שלב ב' נקבע גובה ההשתתפות של המטופל/ת, בן/בת הזוג וכל אחד מילדי המטופל/ת הבגירים, בהתאם למצבם הכלכלי על פי הקריטריונים המפורטים להלן. קבלת השירות מותנית בהשלמת התהליכים הנדרשים על ידי כל הצדדים.

לפי הנהלים, הסדרת ההשתתפות של כל המשפחה (בן/בת זוג, ילדים) בעלויות האשפוז על בסיס היכולת הכלכלית שלהם היא תנאי הכרחי לקבלת הסיוע ממשרד הבריאות. התשלומים בגין ההשתתפות מבוצעים למשרד הבריאות (ולא למוסד המאשפז). גובה הסיוע במימון האשפוז הסיעודי הניתן על ידי משרד הבריאות עומד על ההפרש בין השתתפות המטופל/ת, בן/בת הזוג וילדיהם לבין עלות האשפוז במלואה. ניתן להיעזר במחשבון השתתפות עצמית באתר משרד הבריאות לקבלת אומדן ראשוני לגובה ההשתתפות לפי המצב הכלכלי.

אילו מסמכים דרושים בשלב ב'?

על כל אחד מבני המשפחה - המטופל/ת בעצמו/ה, בן/בת הזוג וילדי המטופל/ת - להגיש את המסמכים המתאימים.

חשוב לשים לב!

רשימת המסמכים שונה עבור כל אחד מבני המשפחה.

2. אילו מסמכים דרושים להגשת הבקשה?

- **מסמכים רפואיים** בנוגע לבעיות רפואיות, טיפולים ובדיקות שנערכו לאחרונה.
- **מכתב סיכום רפואי** מהמסגרת ממנה מופנה המטופל/ת (בית חולים או רופא/ה מטפל/ת בקופת חולים, אם מופנה).
- **טופס מידע רפואי-סיעודי-תפקודי** שמילא הצוות הרפואי, לאחר בדיקת המטופל/ת, המשקף את המצב העדכני (מהחודש האחרון).
- **דו"ח פסיכו-סוציאלי עדכני (מהחודש האחרון)** שמילא/ה העו"ס.
- **יפוי כוח מתמשך/מינוי אפוטרופוס** במצבי פגיעה בכושר השיפוט של המטופל/ת.
- **צילום תעודת זהות** של המטופל/ת הכולל ספח ובו פרטי כל הילדים וכתובותיהם.

הטיפול בבקשה

לאחר הגשת הבקשה, תתבצע בדיקה של המטופל/ת במקום המגורים, על ידי הצוות הרפואי. לאחר מכן, ועדת סיווג בלשכת הבריאות תדון בפנייה בהתבסס על כל המידע, תקבל החלטה תוך 30 ימי עבודה ממועד השלמת המסמכים והבדיקה, האם המטופל/ת מתאים לאשפוז במוסד סיעודי או לתשוא/ת נפש, או שנדרשת מסגרת אחרת. הודעה על ההחלטה תימסר למגיש/ת הבקשה. אם נקבעה התאמה, יגיע שלב קביעת ההשתתפות במימון האשפוז; ואם לא, יש לפנות למסגרת אחרת.

מסמכים עבור המטופל/ת ובן/ת זוג

1. **טופס הצהרה** למטופל/ת ולבן/בת הזוג.
2. **צילומי תעודות הזהות** של המטופל/ת ובן/בת הזוג, כולל הספח.
3. **מסמכים המעידים על הכנסות שוטפות** של המטופל/ת ובן/בת הזוג.

חשוב לשים לב!

הכנסות שלא ייחשבו כחלק מההכנסות השוטפות:

- **גמלה** למטופל/ת או לבן/בת הזוג לפי **חוק הפיצויים לנפגעי גזת** או לפי **חוק פיצוי לנפגעי פוליו**.
- **גמלה חודשית ומענק שנתי** שמקבל/ת המטופל/ת או בן/בת הזוג, הפטורים לפי **סעיף 8א לחוק ההטבות לניצולי שואה**.
- **תגמולים** המשולמים למטופל/ת או בן/בת הזוג בגין **ביטוח סיעוד**.
- **סיוע במימון שכר הדירה ממשד ממשלתי אחר**.
- **גמלאות נוספות** המשולמות לבן/בת הזוג בגין **מצב בריאותי/נכות/מוגבלות תפקודית**.

המטופל/ת ובן/בת הזוג (בנק, סניף ומס' חשבון); **תדפיס מכל אחד מחשבונות העו"ש ב-3** החודשים האחרונים; **ריכוז מעודכן של כל החשבונות והפיקדונות** (ניירות ערך, קופות גמל, ביטוחי מנהלים, קרנות חסכון וכו') מכל חשבונות הבנק.

6. **מסמכים המעידים על הוצאות** שניתן לקבל עבורן הנחה בחישוב ההשתתפות העצמית.

7. **עבור מטופל/ת שבן/בת הזוג נשאר/ת בבית:** תשלומי שכר דירה או משכנתא על דירת המגורים; מיסי עירייה (ארנונה); ביטוח בריאות משלים של בן/בת הזוג.

8. **עבור מטופל/ת ללא זוגיות:** משכנתא על דירת המגורים.

מסמכים עבור ילדי המטופל/ת

אם כל המקורות של המטופל/ת ובן/בת הזוג לא מכסים את מלוא עלות האשפוז, יחויב כל אחד מילדיו הבגירים להשתתף במימון הוצאות האשפוז, בהתאם להכנסות ולהוצאות. **על כל אחד מילדי המטופל/ת להגיש את המסמכים הנדרשים המעידים על הכנסותיו ועל הוצאותיו, כמפורט:**

1. **טופס הצהרה** לילדים הבגירים של המטופל/ת.
2. **צילום תעודת הזהות** כולל הספח.
3. **הוצאות שוטפות** הנלקחות בחשבון בחישוב ההשתתפות: תשלומי משכנתא - יש לצרף אישור מבנק למשכנתאות על גובה ההלוואה, גובה ההחזר החודשי ומועד גמר המשכנתא. תשלום שכר דירה - יש לצרף חוזה שכירות עדכני. תשלום מזונות - יש לצרף אישור על גובה תשלום המזונות.
4. **הכנסות** שוטפות של ילדי המטופל/ת:
 - **שכירים** - הכנסות מעבודה: תלושי

4. **מסמכים על אודות נכסי מקרקעין** של המטופל/ת ובן/בת הזוג (נסח טאבו). אם הנכסים מושכרים לצד ג' **יש לצרף הסכמי שכירות** לגביהם, לרבות הסכמי שכירות מוגנת. במידה שהנכסים לא מושכרים, **יש לצרף שתי הערכות מתווך/שמאי לגבי גובה השכירות**.

5. **מסמכים על אודות נכסים כספיים** של המטופל/ת ובן/בת הזוג (בשיתוף ובנפרד): **פרטי חשבונות בנק** של

הטיפול בבקשה לסיוע

1. **גובה השתתפות** של המטופל/ת, בן/בת הזוג והילדים הבגירים יחושב לאחר הגשת כל המסמכים הנדרשים **תוך 30 ימי עבודה** וייקבע על פי היכולת הכלכלית האישית. **התהליך הכולל** מהגשת הבקשה הראשונית (שלב א') עד מתן קוד (שלב ב') **צפוי לארוך 25 ימי עבודה**, במידה **שבכל אחד משלבי התהליך** מוגשים מלכתחילה **כל המסמכים הנדרשים** ללא עיכובים.

חשוב לשים לב!

ניתן להגיש מסמכים לצורך בחינת גובה ההשתתפות באשפוז רק לאחר השלמת שלב א' וקבלת האישור של ועדת הסיווג על התאמה. עם זאת, לצורך ייעול התהליך, ניתן לאסוף מראש את המסמכים הנדרשים בשלב ב' - ולהגישם לאחר קבלת האישור.

2. לאחר חתימה על התחייבות, יבחרו בני המשפחה את המוסד המתאים ביותר עבור המטופל/ת **מבין המוסדות במרכז משרד הבריאות, בהתאם לתפוסה במוסד הנבחר** ויודיעו ללשכת משרד הבריאות על העדיפויות לסידור מוסדי.

3. משרד הבריאות יעביר הפנייה למוסד המתאים לצורך אשפוז המטופל/ת; יעביר תשלום למוסד בסוף כל חודש לפי מספר ימי האשפוז במוסד הסיעודי; ויגבה מכל אחד מבני המשפחה את חלקו במימון האשפוז הסיעודי. ההשתתפות של בני המשפחה למשרד הבריאות תשולם מידי חודש, עד לתאריך 24 לחודש עבור החודש הקודם.

שכר משלושת החודשים האחרונים.

- עצמאיים ובעלי שליטה בחברה: שומת מס סופית ואחרונה ממס הכנסה בלבד.
- גמלאות ביטוח לאומי: יש לצרף אישור גובה הגמלה מביטוח לאומי (כגון דמי אבטלה/אובדן כושר עבודה, השלמת הכנסה, גמלת אזרח ותיק וכדומה).
- פנסיה מכל מקור שהוא בארץ ובחו"ל: אישורי הכנסה.
- דמי מזונות: אישורים רלוונטיים.
- תגמולים וגמלאות לניצולי שואה: לצרף אישורי הכנסה.
- הכנסות מנכסי נדל"ן: השכרת דירה, נכס או עסק – יש לצרף חוזה שכירות.
- ריבית מכל מקור שהוא: לצרף אישורים רלוונטיים.
- הכנסה נוספת מכל מקור שהוא: לצרף אישורים רלוונטיים.

חשוב לשים לב!

ישנן הכנסות שלא ייכללו בחישוב ההכנסות של ילדי המטופל/ת, ר' לעיל

איך להגיש את הבקשה?

על **כל אחד** מבני המשפחה הרלוונטיים (בן/בת זוג וילדים בגירים) לשלוח **בנפרד** את הטופס החתום בצירוף המסמכים הנדרשים, **למחלקה למחלות ממושכות בלשכת הבריאות על פי מקום המגורים של המטופל/ת**. ניתן לשלוח בדואר אלקטרוני; בדואר; בפקס או במסירה ידנית.

חשוב לשים לב!

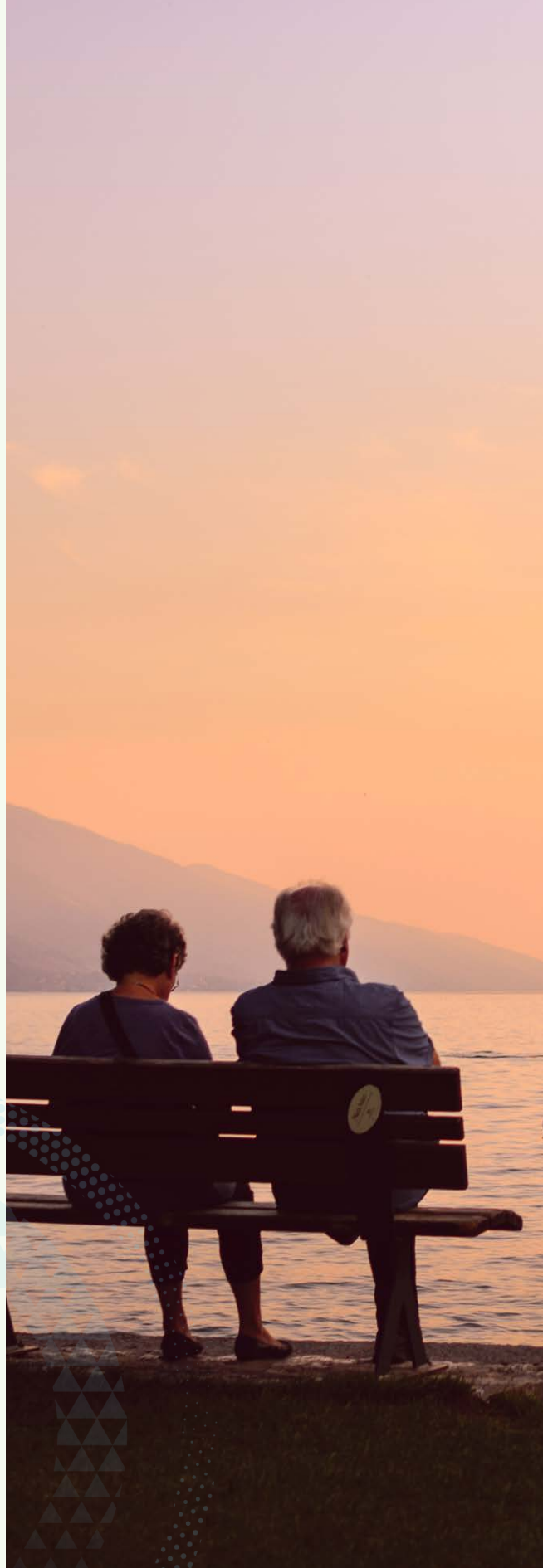
על כל אחד מבני המשפחה לסיים את תהליך חישוב הזכאות ולחתום על ההתחייבות לתשלום חלקם במימון האשפוז הסיעודי ועל הרשאה לחיוב (הוראת קבע)

⚠ חשוב לשים לב!

המוסד הסיעודי מחויב לספק את כל צורכי המטופל/ת. נאסר על המוסד לדרוש או לגבות כספים כלשהם מהמטופל/ת המאושפז/ת במימון משרד הבריאות או מבני משפחתם.

איך לערער על החלטה על גובה ההשתתפות?

כל אחד מבני המשפחה רשאי/ת להגיש ערר על גובה ההשתתפות האישית שנקבעה. יש להגיש פנייה בכתב לעובד/ת הסוציאלי/ת האחראי/ת בלשכת הבריאות המחוזית על אזור מגורי המטופל/ת, והפניה תועבר אל ועדת הערר המתאימה. בפנייה לוועדת ערר יש לצרף כל מסמך רלוונטי שיתמוך בערר. פרטים נוספים בחוזר מנכ"ל מס' 8/2018 ובעלון מידע המתורגם למגוון שפות.



פרק 6 נופשון מטעם משרד הרווחה והביטחון החברתי

ניתן לקבל נופשון בתיאום עם משרד הבריאות באחד מהמוסדות שמאושרים על ידי המשרד.

איך לממש את הזכות?

1. יש לפנות לעובד/ת הסוציאלי/ת במחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית. על העובד/ת הסוציאלי/ת המטפל/ת לקבוע את הנזקקות, למלא **טופס "החלטה על השמה"** ולהחתים את בני המשפחה על התחייבות לפיה ידוע כי הסידור זמני ולאחריו יש לחזור לקהילה.

2. לאחר קביעת הנזקקות לשירות, ניתן יהיה לפנות לנופשון המתאים לצורכי האזרח/ית הוותיק/ה, באחד מהמוסדות שבהסכם התקשרות עם משרד הרווחה והביטחון החברתי.

עלות הנופשון

עלות הנופשון מחושבת על פי הכנסות, מספר ימי שהייה ומיקום הנופשון. ההשתתפות העצמית נעה בין 44-308 ש"ח ליום, והחישוב יבוצע בהתאם לקריטריונים שנקבעו **בטבלת השתתפות עצמית ותעריפים** תקפים לנופשון לאזרח/ית ותיק/ה **באתר משרד הרווחה והביטחון החברתי**. כאשר לאזרח/ית הוותיק/ה יש בני/בנות משפחה תלויים שאינם בן/בת הזוג, יופחת מההכנסות סכום בגובה 7 נקודות זיכוי לכל בן משפחה תלוי.

חשוב לשים לב!

במקרה שלפנייה ישירה אל הנופשון (ולא דרך העובד/ת הסוציאלי/ת), על האזרח/ית הוותיק/ה לשלם את מלוא תעריף השהות היומי.

אזרח/ית ותיק/ה הנזקק/ת לתקופת הבראה, החלמה והשגחה זכאי/ת למענה בדמות **נופשון לאזרח/ית הוותיק/ה** - מסגרת הממוקמת בתוך בתי אבות הפועלים ברישיון משרד הרווחה והביטחון החברתי ומעניקה טיפול והשגחה לתקופה קצרה. אזרח/ית ותיק/ה המתקבל/ת לנופשון **זכאי/ת לכל השירותים המוענקים בבית האבות**. פרטים נוספים ניתן למצוא **באתר משרד הרווחה והביטחון החברתי**.

תנאי הזכאות

- אזרח/ית ותיק/ה עצמאי/ת או תשוש/ה לאחר אשפוז ושנזקק/ת לסיוע ביום-יום;
- אזרח/ית ותיק/ה, בן/בת משפחה או מטפל/ת ישיר/ה הזקוק/ה להפוגה;
- אזרח/ית ותיק/ה אשר נותר/ה זמנית ללא בית בעקבות מצב חירום (שריפה/שיטפון);
- אזרח/ית ותיק/ה הסובל/ת מהתעללות ונזקק/ת להגנה עד להכנת תוכנית טיפול.

השהות בנופשון משתנה בהתאם לנסיבות ולצורך:

- נופשון באישור המחלקה לשירותים חברתיים - שהות עד 30 ימים.
- הארכת שהות בין 31 ל-60 ימים - באישור המפקח המחוזי.
- במקרים בהם אין אפשרות חזרה לבית ונדרשת הארכה נוספת לשהות בין 61 ל-90 ימים - באישור מנהל תחום מערכי דיור במינהל אזרחים ותיקים.
- במקרה של אזרח/ית ותיק/ה סיעודי/ת או תשוש/ת נפש (ר' הגדרה בפרק 'אשפוז סיעודי למטופלים סיעודיים או תשושי נפש') שנזקק/ת לנופשון,

פרק 7 גמלת נכות כללית

והגשה **באתר**, בדואר, בפקס או בתיבת השירות של הסניף באזור המגורים או הגשה בסיוע המוקד הטלפוני של ביטוח לאומי בטלפון 3928*.

חשוב לשים לב!

אם המבקש/ת מאושפז/ת בבית חולים, ניתן להגיש בקשה במסגרת שירות "מחלקה ראשונה" בשירות הסוציאלי של בית החולים.

2. אילו מסמכים דרושים להגשת הבקשה?

- **מסמכים רפואיים** עם פירוט המחלות הכרוניות, הטיפולים והתרופות. רשימת המסמכים הרפואיים המומלצים לתביעת נכות כללית נמצאת ב**אתר**.
- **שכיר/ה** - 15 תלושי שכר אחרונים **או** אישור מעסיק על תקופת העסקה ושכר (האישור נמצא בטופס). בנוסף, פירוט תשלומי דמי מחלה מהמעסיק בעבור תקופות שבהן לא עבד/ה ב-15 חודשים האחרונים, **או** אישור תשלום מחברת ביטוח עקב מחלה.
- **עצמאי/ת** - הצהרה על שינויים בעבודה ובהכנסות עקב הנכות, והגשת שומות אחרונות.
- **אם למגיש/ת הבקשה או לבני המשפחה אין הכנסה כלשהי**, ניתן לבדוק זכאות ל**הבטחת הכנסה**, עד למועד קבלת גמלת נכות.
- **הכנסות שלא מעבודה** - פירוט הכנסות ב-15 החודשים האחרונים כמו: פנסיה (בישראל או מחו"ל), תמיכה לתלמידי ישיבות, תגמול ממשד הביטחון, תשלומים מחברת ביטוח, הכנסה הונית, מזונות, הכנסה מרכוש וכדומה.

גמלה נכות כללית משולמת מביטוח לאומי למי שאינו יכול לעבוד או שיכולתו לעבוד נפגעה בשל המצב הבריאותי. ניתן להגיש בקשה לגמלה עד 12 חודשים לאחר גיל הפרישה.

תנאי הזכאות

1. **חשוב לשים לב!** יש להגיש את הבקשה תוך 12 חודשים מהיום בו נוצר הליקוי הרפואי.
2. **גיל ותושבות** - תושב/ת ישראל לפני גיל הפרישה (67 לגברים; 62-65 לנשים).
3. **הכנסות מעבודה** - מי שלא עובד/ת או שההכנסה מעבודה (כשכיר/ה או כעצמאי/ת) במשך 90 ימים רצופים מתוך 15 החודשים שלפני הגשת התביעה נמוכה מהרף שקבע הביטוח הלאומי אשר מתעדכן מעת לעת (7,990 ש"ח ברוטו בחודש נכון לינואר 2025). **חשוב לשים לב!** אישה נשואה שאינה עובדת, תיבדק כעקרת בית.
4. **נכות רפואית** - קביעת שיעור של 60% לפחות, **או** בשיעור של 40% לפחות, אם ישנם מספר ליקויים רפואיים ועל ליקוי מסוים נקבעה נכות רפואית בשיעור של 25% לפחות.
5. **דרגת אי-כושר** - היעדר מסוגלות לעבוד **או** שהיכולת להשתכר ירדה ב-50% לפחות בשל הנכות, ונקבעה דרגת אי כושר באחד מהשיעורים האלה: 60%, 65%, 74% או 100%.

איך לממש את הזכות?

1. **אופן ההגשה** - הגשת טופס בקשה **מקוון לגמלת נכות כללית** או הדפסה ומילוי טופס בקשה בצירוף המסמכים

- **יפוי כוח** - העתק צו מינוי אפוסטרופוס במקרה שהתביעה מוגשת על ידו.

לאחר הגשת התביעה, במידת הצורך, ייתכן שיתקבל זימון לבדיקה בוועדה רפואית.

בדיקה על ידי ועדה רפואית

תפקיד הוועדה הוא לקבוע מהן המחלות או הליקויים הרפואיים שמגיש/ת הבקשה סובל/ת מהם ולתרגם אותם לאחוזי נכות רפואית או לדרגת אי-כושר, לפי התקנות ורמת החומרה. אם יש צורך ניתן להגיע לוועדה עם תרגום או בליווי. כמו כן יש אפשרות לייצוג על ידי עורך/ת דין.

חשוב לשים לב!

יש להביא את כל המסמכים הרפואיים שברצונך להציג בפני הוועדה. ניתן לקבל שירותי ייעוץ והכנה לוועדות הרפואיות **ללא עלות** במרכז יד מכוונת מטעם הביטוח הלאומי: 2496*.

איך לערער על קביעת הוועדה?

אם נקבעו פחות מ-80% נכות רפואית או דרגת אי-כושר של עד 74% או שנקבע כי לא קיים אובדן כושר עבודה כלל, ניתן לערער בפני הוועדה לעררים. יש להגיש את הערר בכתב ובצירוף נימוקים **בתוך 60 ימים מתאריך קבלת ההודעה על אחוזי הנכות או דרגת אי-הכושר**, לסניף באזור המגורים שלך באמצעות **אתר הביטוח הלאומי**.

הוועדה לעררים רשאית לאשר, להגדיל או להפחית את אחוזי הנכות הרפואית או דרגת אי-הכושר שנקבעו. אם הוועדה לעררים שוקלת להפחית את האחוזים או הדרגה שנקבעו עליה לעדכן על כך מראש, ובמקרים מסוימים יתאפשר למגיש/ת הבקשה לבטל את הערעור. החלטת הוועדה לעררים סופית, ואין לערער עליה **אלא בשאלות חוק בלבד** לפני בית הדין האזורי

לעבודה. את הערעור יש למסור לבית הדין **בתוך 60 ימים מתאריך קבלת ההודעה על החלטת הוועדה לעררים**.

חישוב נכות רפואית משוקללת

לחישוב הנכות הרפואית המשוקללת לבעל/ת יותר מליקוי אחד שהופיע/ה בפני ועדה רפואית של הביטוח הלאומי, ניתן להשתמש **במחשבון חישוב נכות רפואית משוקללת באתר הביטוח הלאומי**.

תשלום הגמלה

גמלת הנכות משולמת החל מהיום ה-91 לקביעת דרגת אי הכושר, והחל מהיום ה-31 לקביעת דרגת אי הכושר למי שנקבעה לו דרגה של 100% לתקופה של 6 חודשים לפחות. סכום גמלת הנכות החודשית, בהתאם לדרגת אי-הכושר, הוא כדלהלן (הסכומים מעודכנים ליום 01.01.2025):

1. דרגה **מלאה** (בשיעור של 100%-75%) - גמלה חודשית **מלאה** בסך 4,291 ש"ח.
2. דרגה **חלקית** בשיעור 74% - גמלה חודשית **חלקית** בסך 2,925 ש"ח.
3. דרגה **חלקית** בשיעור 65% - גמלה חודשית **חלקית** בסך 2,636 ש"ח.
4. דרגה **חלקית** בשיעור 60% - גמלה חודשית **חלקית** בסך 2,476 ש"ח.

ייתכן שקיימת זכות לתוספת תשלום לגמלה בגין ילדים או בן/בת זוג, בהתאם לתנאים שנקבעו.

פטור מדמי הביטוח הלאומי

מבוטח/ת שזכאי/ת לגמלת נכות כללית בשיעור של 75% ומעלה לצמיתות או באופן זמני לתקופה רצופה של שנה לפחות **פטור/ה מתשלום דמי ביטוח לאומי** מהגמלה ומהכנסה שלא מעבודה, **בתקופת קבלת הגמלה**.

פרק 8 גמלת שירותים מיוחדים (שר"מ)

4. הכנסות מעבודה - ההכנסה החודשית ברוטו מעבודה אינה עולה על 5 פעמים השכר הממוצע במשק.
5. מגורים בבית - אין זכאות למבוטח/ת בביטוח לאומי ששוהה במוסד שניתנים בו שירותי רפואה, שירותי סיעוד או שירותי שיקום.
- אנשים הזקוקים לסיוע רב בפעולות היום-יום (הלבשה, אכילה, רחצה, ניידות בבית והיגיינה אישית) או להשגחה מתמדת למניעת סכנת חיים לעצמם או לאחרים, עשויים להיות זכאים לגמלת שירותים מיוחדים (שר"מ).

תנאי הזכאות

1. תושב/ת ישראל עד לפני גיל הפרישה (67 לגברים; 62-65 לנשים).
- המשך תשלום הגמלה לאחר גיל הפרישה: מי שזכאי/ת לגמלת שירותים מיוחדים לפני גיל הפרישה, קבלת הגמלה תימשך גם לאחר גיל הפרישה **כל עוד תנאי הזכאות בתוקף**. ניתן להגיש בקשה להמשך קבלת גמלה עד חצי שנה לאחר גיל הפרישה.
2. שהות בישראל - נדרש לשהות בישראל. **במקרה של שהיה בחו"ל** ניתן להמשיך לקבל את הגמלה במשך 3 חודשים, אם בתקופה הסמוכה לנסיעה התקבלה גמלה במשך חודשיים רצופים לפחות. **במקרה של יציאה לחו"ל** לצורך קבלת טיפול רפואי או לצורך עבודה של מקבל/ת הגמלה או של בן/בת זוג (מטעם מעסיק ישראלי), ניתן להמשיך לקבל את הגמלה במשך 24 חודשים (החל מחודש היציאה לחו"ל) לכל היותר.
3. קביעת נכות רפואית - **מקבל/ת גמלת נכות כללית** עשוי/ה להיות זכאי/ה גם לגמלת שר"מ אם נקבעו 60% נכות רפואית משוקללת או 40% נכות עם סעיף ליקוי אחד בשיעור של 25% לפחות. **מי שלא זכאי/ת לגמלת נכות כללית**, ייתכן שתוכר זכאות לגמלת שר"מ אם נקבעו לפחות 75% נכות רפואית משוקללת.
6. קבלת גמלה נוספת מביטוח לאומי - בקבלת גמלה מיוחדת לנפגעי עבודה בביטוח הלאומי וכן בקבלת תשלום עבור טיפול אישי/עזרה בבית לפי חוק כלשהו - **אין זכאות לגמלת שר"מ**. בקבלת גמלת **ניידות** ניתן לקבל גם גמלת שר"מ אם מתקיים אחד התנאים הבאים:
- זכאות לגמלת שר"מ בשיעור של 102% ומעלה.
 - ועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה מוגבלות בניידות בשיעור של 100%.
 - שימוש בכיסא גלגלים לאור קביעת ועדה רפואית של משרד הבריאות על צורך.

חשוב לשים לב!

ניתן לבדוק את האפשרות לקבלת יותר מגמלה אחת **במחשבון באתר הביטוח הלאומי**.

איך לממש את הזכות?

1. **להגיש טופס בקשה מקוון לגמלת שירותים מיוחדים או להדפיס ולמלא טופס בקשה בצירוף המסמכים ולהגיש באתר**, בדואר, בפקס או בתיבת השירות של הסניף באזור המגורים או להגיש

בסיוע המוקד הטלפוני של ביטוח לאומי 3928*. אם המבקש/ת מאושפז/ת בבית חולים, ניתן להגיש בקשה במסגרת שירות "מחלקה ראשונה" בשירות הסוציאלי של בית החולים.

2. אילו מסמכים דרושים להגשת הבקשה?

- **מסמכים רפואיים** המפרטים את המחלות הכרוניות, הטיפולים והתרופות.
- **תלוש שכר** של חצי השנה האחרונה, למי שהחליף/ה מקום עבודה בשנה האחרונה.
- **טופס ויתור סודיות רפואית.**
- **ייפוי כוח** - יש לצרף העתק צו מינוי אפוטרופוס במקרה שהתביעה מוגשת על ידו.

לאחר הגשת התביעה, במידת הצורך, ייתכן שיתקבל זימון לבדיקה בוועדה רפואית.

ייעוץ והכנה לוועדות הרפואיות **ללא עלות** במרכז 'יד מכוונת' מטעם הביטוח הלאומי בטל' 2496*.

מבחן תלות לקביעת זכאות לגמלה והסכום בהתאם (נכון לינואר 2025)

הזכאות נקבעת בנקודות בהתאם **למידת התלות** של המבוטח/ת בעזרת הזולת בפעולות היום-יום, בהתאם לצורך בהשגחה למניעת סכנה לו/לה או לזולת, וכן בהתאם לצורך בעזרה במשק הבית.

1. **צבירת 20-44 נקודות: זכאות בשיעור 50%** למי שנזקק/ת לעזרה רבה בעשיית רוב פעולות היום-יום ברוב שעות היממה. **סכום - 1,880 שח.**

2. **צבירת 45-58 נקודות או נקבע שנזקק/ת להשגחה: זכאות בשיעור 112%** למי שנזקק/ת לעזרה רבה בעשיית כל פעולות היום-יום ברוב שעות היממה או מי שזקוק/ה להשגחה מתמדת. **סכום - 4,352 שח.**

3. **צבירת 59-67 נקודות או צבירת 24-47 נק' ונקבע שנזקק/ת להשגחה: זכאות בשיעור 188%** למי שתלויה לחלוטין באחר בעשיית כל פעולות היום-יום בכל שעות היממה. **סכום - 6,947 שח.**

4. **צבירת 68 נקודות ומעלה או 48 נקודות ומעלה ונקבע שנזקק/ת להשגחה: זכאות בשיעור 235%** למי שתלויה לחלוטין באחר בעשיית כל פעולות היום-יום בכל שעות היממה, זקוק/ה להשגחה מתמדת ולא מקבל/ת תוספת לנכה מונשם/ת או תוספת ל-2 מטפלים. **סכום - 8,828 שח.**

• **לנכה מונשם/ת ברמת זכאות בשיעור 188% ומעלה משולמת תוספת בסך 10,421 שח.**

חשוב לשים לב!

במקרה של דחיית הבקשה או מתן זכאות חלקית, לאחר 6 חודשים ניתן להגיש **בקשה לבדיקה מחדש עקב החמרת המצב**, בתנאי שיוגש **אישור רפואי מתאים**. במקרי החמרה בתקופה של פחות מ-6 חודשים, ההחלטה תתקבל בהתאם לשיקול דעת הרופא בביטוח הלאומי.

איך לערער על קביעת הוועדה?

באמצעות **אתר הביטוח הלאומי** ניתן להגיש לסניף באזור המגורים ערעור מנומק בכתב על החלטה **בתוך 90 יום מקבלת ההחלטה** במקרים הבאים:

- המערער/ת מקבל/ת גמלת נכות כללית ובעל/ת נכות רפואית בשיעור 60% לפחות.
- המערער/ת בעל/ת נכות רפואית בשיעור 75% לפחות, ללא זכאות לגמלת נכות כללית.

תעודת נכה למקבל/ת גמלת נכות כללית וגמלת שר"מ

התעודה מזכה בהטבות והנחות מגוונות (בתחבורה הציבורית, בכניסה לאתרים ומוזיאונים ועוד); בפטור מעמדה בתור; ובפטור מתשלום עבור מלווה לקבוצות מסוימות.

תנאי הזכאות

מקבל/ת גמלה ונקבעה דרגת נכות קבועה בשיעור 20% ומעלה, זכא/ית לתעודת נכה.

- המערער/ת לאחר גיל פרישה אך קיבל/ה זכאות לגמלה לפני כן.

חשוב לשים לב!

על תובע/ת גמלה לשירותים מיוחדים ללא נכות רפואית בשיעורים המזכים בגמלה להגיש את הערעור לוועדה רפואית לעררים בנכות כללית בתוך 30 יום.

חשוב לשים לב!

ניתן לקבל תעודת נכה גם במקרים מסוימים של קביעת נכות ללא זכאות לגמלה.

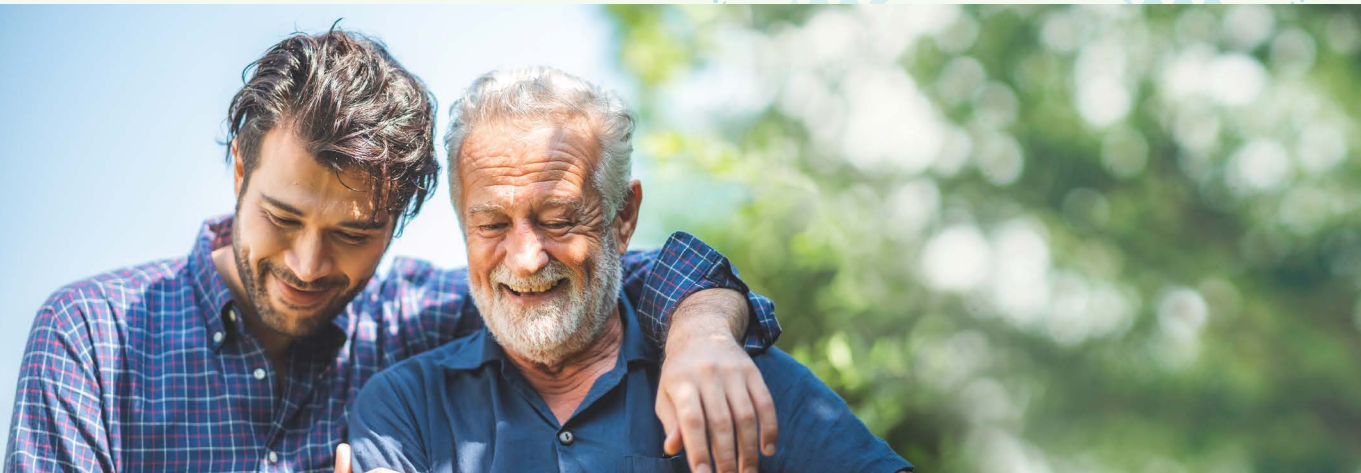
איך לערער על הערעור?

ערעור רגיל על החלטת ועדת עררים יש להגיש לבית הדין לעבודה בתוך 60 יום מיום שהתקבל מכתב ההחלטה. ערעור על תביעות שנדחו בשל הוראות חוק או תקנות, יש להגיש לבית הדין לעבודה נימוקים בכתב בתוך 12 חודשים מיום שהתקבל מכתב ההחלטה.

איך לממש את הזכות?

ניתן להפיק תעודה דיגיטלית באתר הביטוח הלאומי. תוקף התעודה הוא 7 שנים או עד סיום תקופת הזכאות לגמלה, לפי המוקדם מבין השניים. אם לאחר 7 שנים המבקש/ת עדיין זכא/ית לגמלה, תישלח אוטומטית תעודה חדשה. אם הסתיימה הזכאות לגמלה, תישלח הודעה על כך שפג תוקף התעודה. אם המבקש/ת מקבל/ת גמלת נכות בסמוך לגיל הפרישה וקיימת דרגת אי-כושר בתוקף, ניתן לקבל תעודת נכה גם לאחר גיל הפרישה.

הגבלת שכר טרחה - החוק מגביל את שכר הטרחה שחברות למיצוי זכויות/עורכי דין/ יועצי מס/רואי חשבון ("מייצגים") רשאים לגבות עבור טיפול בתביעה מול הביטוח הלאומי. תעריפי שכר הטרחה מעודכנים באתר הביטוח הלאומי או במדריך זה.



פרק 9 תג חניה לנכה ואגרת רישוי מופחתת

זכאות לאגרת רישוי מופחתת או החזר אגרת רישוי

ניתן להגיש בקשה לקבלת זכאות לאגרת רישוי מופחתת עד רכב אחד בלבד העומד בקריטריונים. ניתן גם להגיש בקשה לקבל החזר עבור אגרת רישוי ששולמה או תשלום הפרשי אגרת רישוי.

תנאי הזכאות

- כלי רכב אחד בלבד המופיע ברשימת כלי הרכב המשויכים לתג הנכה.
- הרכב הוא: רכב נוסעים פרטי/רכב פרטי דו-שימושי/רכב מסחרי שמשקלו הכולל אינו עולה על 5,000 ק"ג/אוטובוס זעיר פרטי/אופנוע.
- אם רכב נוסעים פרטי - רשום על שם הנכה או בן/בת הזוג או ידועה/בציבור או אפוטרופוס חוקי.
- הרכב אינו משמש לצורכי עסק או מסחר.

חשוב לשים לב!

בשונה מהאפוטרופוס של הנכה, בעלי ייפוי כוח מתמשך אינם זכאים לאגרה מופחתת.

איך לממש את הזכות?

1. בעל/ת זכאות לגמלה מהביטוח הלאומי, עיוור/ת או נכה מטעם אגף השיקום במשרד הביטחון - יתקבל ממשרד הרישוי מסרון ובו קישור דיגיטלי לעדכון פרטי הרכב דרך מערכת ההזדהות

באמצעות תג חניה לנכה ניתן להחנות במקומות המיועדים לנכים ובמקומות אסורים לחניה - כל עוד אין הפרעה לתנועה. השימוש בתג מותר רק כאשר הנכה נוהג/ת או נוסע/ת ברכב עם מלווה. התג ניתן על ידי אגף הרישוי ללא עלות ויכולים להיכלל בו עד שני רכבים, אם שניהם מיועדים להסעת הנכה, גם אם אינם בבעלות הנכה. תג חניה יינתן לצמיתות או לתקופה זמנית, בהתאם למצב הרפואי של בעל הזכאות. סוגי התגים: תג נכה רגיל; תג נכה על כיסא גלגלים; תג נכה רגיל מטעם משרד הביטחון; תג נכה על כיסא גלגלים מטעם משרד הביטחון.

תנאי הזכאות

מי שעונה על אחד התנאים הבאים:

1. מוגבל/ת ניידות - הזקוק/ה לרכב עקב מגבלה רפואית, או שדרגת הנכות בננידות היא לפחות 60% והתנועה בדרכים ללא רכב עלולה לפגוע במצב הבריאותי.
2. בעל/ת זכאות לגמלה מהביטוח הלאומי - מקבל/ת גמלאות מהביטוח הלאומי שעשויה להיות זכאית לתג - תלוי בגמלה (ניידות/שירותים מיוחדים) ובשיעור הנכות שנקבעה.
3. עיוור/ת - בקבלת אישור ממשרד הרווחה, אשר מועבר אוטומטית למשרד הרישוי.
4. נכה מטעם אגף השיקום במשרד הביטחון - בקבלת אישור ממשרד הביטחון, אשר מועבר אוטומטית למשרד הרישוי.

1. באופן דיגיטלי – **הגשה מקוונת** ניתן לבצע **רק תוך 90 יום** מקבלת תג נכה. יש לבחור את הרכב ולמלא את פרטי החשבון. הבקשה מאובטחת ועם סיום הגשת הבקשה, תשלח הודעת אישור לדואר אלקטרוני (יש לבדוק גם תיבת ספאם).

2. בדואר ישראל – יש לשלוח את **טופס הבקשה** בצירוף תיעוד רפואי רלוונטי לכתובת: היחידה למוגבלי ניידות, ת.ד. 72, חולון, 5810001. הבקשה תטופל תוך 60 ימים.

3. במקרים הבאים ניתן להגיש את הבקשה באחד ממשרדי הרישוי בזימון תור מראש: רכב על שם אפוטרופוס (יש לצרף מסמך משפטי מקורי חתום בתוקף); רכב הנרכש בהסכם החכר (ליסינג) מימוני (יש לצרף אישור מחברת החכר וחווה רכישה); רכב על שם ידוע/ה בציבור (יש לצרף תצהיר על משק בית משותף).

חשוב לשים לב!

במקרה שהבקשה לתג נדחית, ניתן להגיש בקשה נוספת לאחר חמישה ימים מיום דחיית הבקשה בצירוף מסמכים רפואיים עדכניים מרופא מומחה משלושת החודשים האחרונים.

הלאומית, ללא צורך בצירוף מסמכים. **לפרטים נוספים.**

2. מוגבל/ת ניידות – **הגשת בקשה מקוונת** דרך **מערכת ההזדהות הלאומית** לקבלת תג נכה ובדיקת זכאות לאגרת רישוי מופחתת (הבקשה תטופל תוך 30 ימים) או הדפסה ומילוי של **טופס הבקשה** בצירוף המסמכים ושליחה בדואר ישראל **בלבד** לכתובת: היחידה למוגבלי ניידות, תא דואר 72, חולון, מיקוד 5810001 (הבקשה תטופל תוך 60 ימים).

3. אילו מסמכים דרושים להגשת הבקשה?

- **צילום תעודת זהות כולל ספח:** כאשר הרכב רשום על שם בן/בת זוג/ילדים/אחים – יש לצרף תעודת זהות וספח של הנכה המעיד על קירבה משפחתית.
- כאשר הרכב רשום על אפוטרופוס – יש להמציא **צו מינוי בחותמת בית משפט.**
- **צילום רישיון רכב** – עד שני כלי רכב.
- **מסמכים רפואיים עדכניים** מאת מומחה ביחס ליכולת התנועה של הנכה.
- **צילום המחאה/אישור ניהול חשבון בנק** על שם הנכה/ בן או בת זוג/ אפוטרופוס – מיועד לקבלת החזר אגרה למי שיימצא זכאי לכך.

חשוב לשים לב!

אישור ביטוח לאומי בגין אחוזי נכות, אינו מספק עבור תג נכה.

איך להגיש בקשה נפרדת לבדיקת זכאות לאגרת רישוי מופחתת?

אם בקשה לקבלת תג נכה כבר הוגשה ללא המסמכים לבקשה לבדיקת זכאות לאגרה מופחתת, מרגע קבלת תג הנכה ניתן להגיש בקשה להחזר אגרת רישוי שכבר שולמה, באופנים הבאים:

פרק 10 פטור ממס הכנסה לנכים

תנאי הזכאות

לפטור ממס הכנסה אף לאחר גיל הפרישה, זכאית מי שעונה על **אחד** מהתנאים הבאים:

- עיוור/ת או נכה בשיעור של 100%.
- נכה שזכאית לתגמול חודשי לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 (נוסח משולב) או לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תש"ל-1970, שנקבעה לו נכות של 90% לפחות לפי חישוב מיוחד (שיעור נכות המחושב מליקויים במס' איברים, ובתנאי ששיעור הנכות הכולל הוא של 100% לפחות).
- נכה שלא זכאית לתגמול חודשי לפי החוקים הנ"ל, שנקבעה נכות של 90% לפחות לפי חישוב מיוחד (שיעור נכות המחושב מליקויים במספר איברים, גם אם שיעור הנכות הכולל אינו עולה על 100%), ובלבד שנקבעה נכות בשיעור 40% לפחות בשל ליקוי אחד.

חשוב לשים לב!

על תקופת הנכות לארוך 185 ימים לפחות.

איך לממש את הזכות?

כאשר כבר נקבעה נכות:

1. להגיש **טופס בקשה לעדכון נכות רפואית לפטור ממס הכנסה (טופס 1516)**, בצירוף **פרוטוקול רפואי** מהוועדה הרפואית שקבעה את הנכות או צילום תעודת עיוור/ת. שכי/ה - יש לצרף **תלוש שכר אחרון**.
2. את הבקשה והמסמכים יש להגיש

באחד מהערוצים הבאים - **במערכת פניות הציבור**; או לשלוח בדואר/לתאם תור מראש **למשרד מס הכנסה באזור המגורים, ללא עלות**.

חשוב לשים לב!

כאשר הפטור הוא לשנה הנוכחית, יונפק אישור פטור ממס שעל הנכה להעביר למעסיק או למשלם. כאשר הפטור הוא לשנים קודמות, יש להגיש בקשה להחזר מס או בקשה לתיקון דוח - ניתן לבקש החזרי מס עד 6 שנים אחורה.

כאשר טרם נקבעה נכות (גם לאחר גיל פרישה):

1. להגיש בקשה לקביעת נכות רפואית לפטור ממס (**טופס 169**) באופן מקוון, במערכת פניות הציבור או ידנית - בסניף הסמוך למקום מגוריו לאחר **הזמנת תור**. יש לצרף **מסמכים רפואיים** המעידים על מגבלות רלוונטיות, ו**טופס ויתור סודיות רפואית** חתום (4 העתקים).

2. **אישור תשלום אגרה** למוסד לביטוח לאומי בסך 679 ש"ח לוועדה (נכון ל-2024). האגרה ניתנת לתשלום **באתר**, בדואר או בבנק באמצעות שובר מהביטוח הלאומי או ממס הכנסה.

חשוב לשים לב!

תאריך הגשת הבקשה ייקבע כמועד בו הוגשו כל המסמכים. ניתן לערער על החלטת הוועדה בעלות כ-1,000 ש"ח ובתוך 45 ימים מיום קבלת ההודעה ממס הכנסה.

חשוב לשים לב!

הגדרת מרותק/ת בית תקפה גם במקרים הבאים: למי שנעזר/ת במערך הסעות מיוחד עבור יציאה מהבית; יציאה מהבית באופן חריג לטיפול רפואי; במקרים של יציאה מהבית לעתים נדירות עקב סיבות לא רפואיות (למשל: אירוע משפחתי).

איך לממש את הזכות?

קבלת השירותים מותנית לרוב בהפניה ואבחון רפואי מטעם הצוות הרפואי של קופת החולים.

דרכי פנייה

מכבי 3555* | כללית 2700* | לאומית 507*
מאוחדת 3833*

מרפאת שיניים ניידת למרותקי בית

מרפאות שיניים ניידות מספקות טיפולים בעלות כספית למטופלים מרותקי בית או במוסד, כגון ניקוי אבנית, סתימות וטיפול שורש. מידע נוסף באינטרנט "מרפאת שיניים ניידת/עד הבית".

הגדרת מטופל/ת

כ"מרותק/ת בית" לצרכי מתן שירותי רפואה

על פי החוק חלה חובה על קופות החולים להנגיש לכל מטופל/ת המוגדר כ"מרותק/ת בית" שירותי בריאות ללא עלות. השירותים כוללים ביקורי רפואה בבית וטיפולים שונים: בדיקות דם, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת, ויעוץ תזונתי.

תנאי הזכאות

על המטופל/ת לעמוד בכל התנאים הבאים:

1. תקופת הריתוק לבית צפויה להיות חודש לפחות.
2. היציאה מהבית וההגעה למרפאה כרוכות במאמץ ניכר וחריג.
3. קיימת הגבלה אמיתית וסבירה ליציאת מהבית, לפי קביעת הצוות במרפאת הקופה.
4. מחלה או מצב רפואי המצריכים לפחות אחד מאלו:
 - שימוש במכשיר תומך כגון מקל, קביים, הליכון, כיסא גלגלים;
 - צורך בהסעה מיוחדת;
 - צורך בסיוע של אחר כדי לצאת מהבית;
 - מטופל/ת שהומלץ על הישארות בבית לאור המצב הרפואי.

טיפול פליאטיבי

מעניק ייעוץ, הדרכה וטיפול במגוון נושאים: מניעת פצעי לחץ, הקלה על תופעות לוואי, מתן נוגדי כאב וכאב נירופטי, קשיי שינה, פצעים בפה, חוסר תיאבון, שימור תפקודים קודמים, מניעת סיכון לנפילות ועוד. הצוות מעניק **הכוונה וסיוע במיצוי זכויות** לפי הצורך, כמו גם תמיכה וטיפול במצבים הרגשיים המורכבים עמם מתמודדים המטופלים ובני המשפחה.

איך לממש את הזכות?

יש לקבל מרופא/ה אחראי/ת **אבחנה של בעיה רפואית חשוכת מרפא**, לפיה תוחלת החיים, אף אם יינתן טיפול רפואי, אינה עולה על שישה חודשים. הגדרה זו של "חולה הנוטה למות" בהתאם לחוק, מזכה בטיפול פליאטיבי המיועד למטופלים בכל גיל כחלק מסל הבריאות. פרטים נוספים ניתן למצוא **באתר משרד הבריאות**. יש לפנות אל המרפאה והצוות המטפל בקופת החולים.

דרכי פנייה

מכבי 3555* | כללית 2700* | לאומית 507*
מאוחדת 3833*

טיפול פליאטיבי הוא טיפול תומך שמטרתו להיטיב את איכות חייהם של החולה במחלה חשוכת מרפא, באמצעות הקלה על הכאב והתסמינים. מחלת הדמנציה מתפתחת בשלבים ופוגעת בתפקוד המנטלי וההתנהגותי, כאשר השלב האחרון של הדמנציה נמשך לרוב בין שנה לשלוש שנים. אצל חלק מהאנשים המחלה תהיה מלווה בהידרדרות איטית וארוכה בשעה שאצל אחרים ההידרדרות עלולה להיות מהירה עד כדי מוות לא צפוי. קבלת טיפול פליאטיבי לשלב המתקדם של הדמנציה עשויה להקל מעט על הקושי שקשור בתקופה זו עבור חלק מהחולים. כמו כן, עבור חולים אלו ניתן לקבל שירות של הוספיס בית. ניתן למצוא פרטים נוספים על אשפוז בית **באתר משרד הבריאות**.

אילו שירותים ניתנים?

טיפול פליאטיבי ניתן על ידי צוות רב-מקצועי בקופת החולים בהתאם לצרכי המטופל ובני משפחתו. **הטיפול ניתן בבית, בבית החולים או במסגרת הוספיס**. הצוות



פרק 12 הזכות לקבלת שיקום לאחר פגיעה/מחלה

שיקולים למתן שיקום

1. מצב ויציבות רפואית.
2. דרגת התפקוד הגופני והקוגניטיבי טרם האירוע - קיומן של מגבלות קודמות בתפקוד אינו פוסל הפניה לשיקום, כאשר לפי ההערכה הרפואית ניתן להחזיר את המטופל/ת לתפקוד הקודם או לשפר את התפקוד במידה משמעותית.
3. מידת שיתוף הפעולה ויכולת למידה - יש לספק שיקום גם במקרים של ירידה קוגניטיבית, ובתנאי שהמטופל מסוגל לשתף פעולה ברמה המאפשרת שיקום ניידות ותפקוד קוגניטיבי.

שיקום הוא שלב טיפולי בתהליך ריפוי לאחר מחלה או פציעה, לקראת חזרת המטופל/ת לחיים פעילים. זכותו של כל אדם לקבל טיפול שיקומי נאות, ועל הגורם המטפל (בית חולים/קופת החולים) ליידע כל מטופל/ת והמשפחה על זכויותיו, להפנות לגורמים המתאימים, וליידע על קיום **גורמים שביכולתם לסייע**. הטיפול השיקומי יינתן רק לאחר קבלת הסכמה מדעת של המטופל/ת, של האפוטרופוס או של בני המשפחה.

תנאי הזכאות

לצורך שיקום באשפוז או בקהילה (בבית/במכון/מרפאה), נדרש לקבל ממומחה (שיקום/גריאטריה) הגדרה רפואית כ'**חולה שיקומי/ית'** - ירידה משמעותית בתפקוד עקב בעיה רפואית חמורה:

1. שיקום אורטופדי - בעקבות ירידה בתפקוד בתחום הניידות והעצמאות.
2. שיקום נוירולוגי - לאחר פגיעות נוירולוגיות במוח או בחוט השדרה.
3. שיקום עקב מחלה - לאחר ירידה תפקודית בכושר ההליכה והעצמאות במעברים ובקימה.

פרק 13 זכויות ניצולי שואה עם דמנציה

העליונה של הרשות לזכויות ניצולי השואה, בתוך 60 ימים מיום קבלת ההודעה בכתב. לבקשת הערעור יש לצרף אישורים רפואיים עדכניים התומכים בעילה לערעור ולהעבירם לידי הרשות לזכויות ניצולי השואה. הערעור יכול להיות להישלח בדואר אלקטרוני info@hsa.gov.il או בפקס 03-5682665 בדואר לכתובת רחוב יצחק שדה 17 ת.ד. 57380, תל אביב 615730.

מימון של טיפולים פיזיים, אלטרנטיביים, רפואיים ותרופות וציוד רפואי

ניצול/ת שואה עשוי/ה לקבל מהרשות לזכויות ניצולי השואה מימון על טיפולים פרטיים בתחום הטיפול הפיזי (פיזיותרפיה, הידרותרפיה ועוד) טיפולים אלטרנטיביים (דיקור, רפלקסולוגיה, שיאצו ועוד) או על מכשור או טיפול רפואי (ציוד רפואי, מכשירי שמיעה, משקפיים, טיפולי שיניים, מכשירי לחץ דם ועוד). בנוסף, ניתן לבקש החזר על הוצאות נסיעה לטיפולים וכן החזר עבור תרופות שמחוץ לסל הבריאות על המחלות המוכרות.

איך לממש את הזכות?

הגשת בקשה בכתב לרשות לזכויות ניצולי השואה לצורך בירור הזכאות להחזר על הטיפול או הציוד הרפואי. לבקשה יש לצרף מסמכים רפואיים המעידים על הצורך בטיפול, במכשיר או בתרופה עבור הטיפול במחלה. הבקשה תיבחן על ידי הרופא הראשי ברשות לזכויות ניצולי השואה אשר יבדוק את הקשר בין הטיפול המומלץ לבין המחלה.

סיוע כלכלי מטעם הרשות לזכויות ניצולי שואה

ניצול/ת שואה ממעגל הנרדפות הראשון (כגון יוצא/ת מחנות וגטאות, לא כולל מי שברח/ה, גורש/ה או חיה תחת מעצר) אשר הוכר/ה כחולה בדמנציה, זכאי/ת להטבות הבאות מטעם הרשות לזכויות ניצולי שואה שבמשרד האוצר:

- סיוע חודשי למימון אחזקת עובד/ת זר/ה (1,000 ש"ח לחודש);
- או סיוע חודשי לעזרה סיעודית בבית על ידי עובד/ת ישראלי/ת (821 ש"ח לחודש) ככל שהניצול/ה מקבל/ת גמלת סיעוד מהמוסד לביטוח לאומי;
- או סיוע חודשי להשתתפות במימון אשפוז במוסד סיעודי (1,400 ש"ח לחודש), בהתאם להחלטת ועדת האשפוזים ובכפוף למבחן הכנסות.
- השתתפות במימון מוצרי ספיגה בסך 180 ש"ח לחודש.

איך לממש את הזכות?

יש להגיש בקשה להכרה בדמנציה כמחלה נוספת, יחד עם מסמכים רפואיים המעידים על האבחנה. יש לציין את מועד הופעת המחלה לראשונה, ולפרט על התסמינים והפגיעה בתפקוד. ניתן להגיש בקשה מקוונת באתר הרשות לזכויות ניצולי השואה או במרכז המידע בטלפון 5105*.

איך אפשר לערער על החלטת הוועדה?

במקרה של דחיית הבקשה ניתן לערער בכתב על ההחלטה בפני הועדה הרפואית

את הבקשה יש לשלוח לדואר אלקטרוני: infodesk@claimscon.org או לתא דואר: קרליבך 25, ת"ד 20064 תל-אביב 6120001.

מענק שנתי לניצולי שואה שזכאים לרנטת BEG אשר הוכרו כחולים בדמנציה

ניצול/ת שואה שהוכר/ה כחולה בדמנציה או בירידה קוגניטיבית משמעותית וזכאי/ת לרנטה לפי חוק הפיצויים הפדרלי הגרמני (BEG), זכאי/ת למענק שנתי בסך 3,500 יורו בשנה (נכון לשנת 2025).

תנאי הזכאות ומימוש הזכות

יש לשלוח מכתב רגיל בצירוף מסמך רפואי המעיד על קיומה של מחלת הדמנציה, אלצהיימר או ירידה קוגניטיבית חמורה לרשות לזכויות ניצולי השואה: בדואר אלקטרוני - info@hsa.gov.il או בפקס - 03-5682691 או בדואר - לכתובת בנין נצבא, רחוב יצחק שדה 17 ת"ד 57380 תל - אביב 6157302.

עזרה סיעודית על ידי הקרן לרווחת נפגעי השואה

סיעוד קצר מועד: סיוע חד-פעמי של 50 שעות סיעוד עבור תמיכה סיעודית מיידית.

תנאי הזכאות

- ניצול/ת שואה אשר מוכר/ת על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה אשר זקוק/ה לסיוע בבית לאחר שחרור מאשפוז בבית חולים או מתגורר/ת בקהילה ומתמודד/ת עם חולי או משבר בריאותי וזקוק/ה לעזרה סיעודית זמנית.

- לא קיימת זכאות לגמלת סיעוד מטעם המוסד לביטוח לאומי גמלת שירותים מיוחדים או "עזרה לזולת" ממשרד הבטחון.

- ההכנסה החודשית אינה עולה על סכום של 105,000 ש"ח (לא כולל תגמולים ורנטות).

איך לממש את הזכות?

על הבקשה להיות מוגשת לקרן לרווחת נפגעי השואה על ידי העובד/ת הסוציאלי/ת בבית החולים או במחלקת הרווחה.

סיעוד ארוך טווח: תוספת קבועה של 9 שעות סיעוד שבועיות מטעם הקרן לרווחת נפגעי השואה.

תנאי הזכאות

- ניצול/ת שואה מוכר/ת על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה.

- מגורים בקהילה או בדירור מוגן לעצמאי/ת.

- מי שהוכר/ה על ידי הביטוח הלאומי כזכאי/ת לגמלת סיעוד מלאה (ולא מופחתת בגין הכנסות) ברמה 3 (עם ניקוד 6 לפחות בהערכת תלות) או ברמות סיעוד 4-6.

- מי שזכאי/ת לגמלת שירותים מיוחדים בהיקף של 112% או 188%, או מי שזכאי/ת לשעות "עזרה לזולת" ממשרד הביטחון בהיקף של 66 שעות חודשיות לפחות בכפוף למבחני הכנסות ונכסים.

איך לממש את הזכות?

הסיוע ניתן אוטומטית - הקרן לרווחת נפגעי השואה מקבלת אחת לחודש את רשימת הזכאים/ות ופונה לחברות הסיעוד לעדכון. ניתן לברר על הזכאות מול חברת הסיעוד או מול הקרן לרווחת נפגעי השואה במוקד הטלפוני במספר 03-6090866, הפועל בימי א'-ה' בשעות 08:00-16:00.

עזרה סיעודית מוועדת התביעות

ניצול/ת שואה התלויה/ה בזולת אשר לא עומד/ת בתנאי הזכאות לקבלת תוספת 9 שעות סיעוד שבועיות מהקרן לרווחת נפגעי השואה, עשויה/ה להיות זכאית/ת לתוספת של 4.5 או 2 שעות סיעוד שבועיות מאת ועדת התביעות.

תנאי הזכאות

עבור זכאות למימון של 4.5 שעות סיעוד שבועיות:

- ניצול/ת שואה מוכר/ת על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה.
- מקבל/ת גמלת סיעוד חלקית בלבד בשל כך שההכנסה גבוהה **מתקרת ההכנסה לגמלה מלאה**, אך **לא עולה** ב-2,000 ש"ח על סכום זה.
- בעל/ת ניקוד של 6 נקודות ו**מעלה** במבחן התלות.

עבור זכאות למימון של 2 שעות סיעוד שבועיות:

- ניצול/ת שואה מוכר/ת על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה.
- **עומד/ת בתקרת ההכנסה** שנקבעה על ידי המוסד לביטוח הלאומי לצורך קבלת גמלת סיעוד מלאה.
- נקבעו במבחן התלות 1.5-2 נקודות בלבד ולכן **אין זכאות כלל לגמלת סיעוד מהביטוח הלאומי**.

⚠ חשוב לשים לב!

תוספת שעות הסיעוד ניתנת רק לניצול/ה שמתגורר/ת בבית ולא למי ששוהה במוסד סיעודי או בבית אבות/דיוור מוגן במחלקת תשושים או סיעודיים.

איך לממש את הזכות?

למלא את טופס הבקשה **שבאתר** ועידת התביעות ולשלוח בדואר אלקטרוני - infodesk@claimscon.org או בדואר - לכתובת קרליבך 25, ת"ד 20064 תל-אביב 6120000. להבהרות ומידע נוסף ניתן לפנות לוועידת התביעות בטלפון 03-5194400.

סיוע כספי לניצולי שואה הזכאים לגמלת סיעוד

ניצולת שואה הזכאית/ת מהמוסד לביטוח לאומי לגמלת סיעוד מלאה ברמת תפקוד 3 ובעל/ת 5 או 5.5 נקודות תלות במבחן התלות, **זכאית/ת לסיוע בסך 1,500 ש"ח בחודש** וזאת כתוספת לגמלת הסיעוד של הביטוח לאומי.

איך לממש את הזכות?

הסיוע ניתן לניצול/ה העומד/ת בתנאי הזכאות באופן אוטומטי והכסף ישולם על ידי ועידת התביעות או על ידי הרשות לזכויות ניצולי השואה, ישירות לחשבון הזכאית/ת מדי חודש.

ניצול/ת שואה המוכר/ת בוועדת התביעות שלא קיבל/ה את כספי הסיוע יכול/ה לפנות לוועדת התביעות בטלפון מס' 03-5194400.

ניצול/ת שואה ללא הכרה בוועדת התביעות יכול/ה לפנות לבדיקת זכאות אל מול הרשות לזכויות ניצולי השואה בטלפון: 03-5194400.

טיפול שיניים לניצולי שואה מרותקי בית

טיפול שיניים המוענק על ידי הקרן לרווחת נפגעי השואה באמצעות נייחת המגיעה לבית ניצול/ת השואה, עבור מי שגר/ה בקהילה בלבד (ולא במוסד). הטיפול הראשון ב"דמי רצינות" בסך 250 ש"ח.

תנאי הזכאות

ניצול/ת שואה מוכר/ת שההכנסה החודשית **אינה עולה** על סכום של 10,105 ש"ח (לא כולל תגמולים ורנטות).

איך לממש את הזכות?

הגשת טופס בקשה מקוון שנמצא **באתר הקרן לרווחת נפגעי השואה**.

הנגשה סיעודית של בית המגורים

הקרן לרווחת נפגעי השואה מסייעת בהנגשה והתאמה סיעודית של הבית עבור ניצול/ת שואה שמתגורר/ת בבית בבעלותו/ה. פעילות זו כוללת התקנת עזרי בטיחות, הנגשת חדר רחצה או חדר שירותים, הרחבת פתחי דלתות בהתאמה לכיסאות גלגלים והליכונים ועוד.

תנאי הזכאות

על פי החלטת הקרן לרווחת נפגעי השואה ובהתאם למבחן הכנסות ולמצב הדירה.

איך לממש את הזכות?

הגשת טופס בקשה מקוון שנמצא **באתר הקרן לרווחת נפגעי השואה**.

משקפי ראייה ובדיקה אופטומטרית עד הבית ללא עלות

הקרן לרווחת נפגעי השואה מפעילה שירות של מתן משקפי ראייה ללא עלות וביצוע בדיקת ראייה על ידי אופטומטריסט/ית מוסמך/ת. ניצול/ת שואה המרותק/ת לבית ומתגורר/ת בקהילה, ניתן לקבל את בדיקת האופטומטריסט/ית באמצעות ניידת אשר תבצע את הבדיקה וההתאמה בבית.

תנאי הזכאות

ניצול/ת שואה מוכר/ת שההכנסה החודשית **אינה עולה** על סכום של 10,105 ש"ח (לא כולל תגמולים ורנטות) ושלא קיבל/ה סיוע זה בחמש השנים האחרונות.

איך לממש את הזכות?

הגשת טופס בקשה מקוון שנמצא **באתר הקרן לרווחת נפגעי השואה**.

סיוע כספי לניצולי שואה שנקלעו לקושי כלכלי פתאומי

הקרן לרווחת נפגעי השואה, מפעילה את אפיק "כאן ועכשיו", שנועד לתת מענה וסיוע מידי לניצולי שואה הזקוקים לסיוע כספי בשל מצב חירום, אשר מאלץ אותם להוציא כספים באופן פתאומי וידם אינה משגת. בין תחומי הסיוע: תרופות שאינן בסל, מכשור וציוד רפואי/אורתופדי מותאם אישית, עזרי ראייה מיוחדים, מדרסים, אביזרים רפואיים, נסיעות לטיפול רפואי, טיפול רפואי, תיקונים הכרחיים לבית, חוב מצטבר על תשלומים בסיסיים, רכישה של מוצרי חשמל בסיסיים, ריהוט בסיסי לבית, מכשירי שמיעה ועוד.

תנאי הזכאות

ניצול/ת שואה מוכר/ת, בהתאם למצב כלכלי ולשיקול דעת הוועדה. הסיוע מותנה בהצגת דו"ח **סוציאלי רלוונטי**, ובמקרה של מכשור רפואי גם בהצגת **חוות דעת רפואית**.

איך לממש את הזכות?

הגשת טופס בקשה מקוון שנמצא **באתר הקרן לרווחת נפגעי השואה**.

פרק 14 זכויות בני משפחה מטפלים/ות

זכאות לפיצויי פיטורים בגין התפטרות עקב מצב בריאות בן/בת משפחה

במקרה שהממצאים הרפואיים, תנאי העבודה ושאר הנסיבות מהווים סיבה מספקת להתפטרות.

פטור מהתייצבות בשירות התעסוקה לצורך קבלת גמלה להבטחת הכנסה

תנאי לקבלת גמלה להבטחת הכנסה הוא התייצבות בשירות התעסוקה, אך מי שמטפל/ת בבן/בת משפחה חולה הזקוק/ה להשגחה מתמדת, פטור/ה מהתייצבות. הפטור ניתן למשך 6 חודשים, למעט מקרים שבהם הזקוק/ה להשגחה תמידית הוא הורה בן 65 ומעלה או בת 60 ומעלה.

תנאי הזכאות

- המטפל/ת גר/ה עם החולה באותה דירה ומטפל/ת ברוב שעות היממה במשך 45 ימים רצופים לפחות (לפני הגשת התביעה לגמלה).
 - אין אחר/ת הזכאי/ת לגמלה או פטור עבור הטיפול בחולה.
 - הצגת מסמכים רפואיים תומכים.
- לפרטים נוספים - יש לפנות למוסד לביטוח לאומי במוקד טלפוני ארצי 6050* או בטל' 04-8812345.

זיכוי מס עבור החזקת הורה או בן/בת זוג במוסד מיוחד

זיכוי בשיעור 35% מההפרש בין הסכום ששולם עבור שהיית הקרוב/ה במוסד לבין 12.5% מההכנסה של המבקש/ת.

בשל האתגרים הרבים עימם מתמודדים בני משפחה מטפלים, הם זכאים לזכויות ושירותים שונים. מעבר לזכויות ולהטבות שיפורטו להלן, ניתן לפנות לארגון הישראלי CareGivers Israel שהוציא **מדריך ייעודי לזכויות בני ובנות משפחה מטפלים**. פרטים נוספים **באתר הארגון**.

הגדרת בן/בת משפחה מטפל/ת

- **בן משפחה מדרגה ראשונה:** ילד, בן/בת זוג לרבות ידוע/ה בציבור, אח/ות, הורה/הורי בן הזוג (אם בן/בת הזוג לא נעדר/ת מהעבודה מכוח הזכאות).
- **מי שמטפל/ת בבן/בת משפחה יחיד/ה, ערירי/ת או שאיר/ה יחיד/ה,** גם אם לא מוגדר/ת כמשפחה מדרגה ראשונה (לדוגמה - גיס/ה, אחיין/ית, דוד/ה, סבא/סבתא).

זכאות להיעדרות

בשל מחלת הורה או מחלת הורה של בן/בת זוג - עד 6 ימי עבודה על חשבון ימי המחלה הצבורים של העובד/ת. **תנאי הזכאות:**

- ההורה חלה/חלתה והפך/ה תלוי/ה לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע פעולות היום-יום (הלבשה, אכילה, שליטה בסוגרים, רחצה, ניידות בבית ומחוצה לו).
- ההורה לא נמצא/ת במוסד סיעודי.
- אחד מאחיו/אחיותיו של העובד/ת לא נעדר/ה מהעבודה בשל מחלת ההורה ולא מימשה/ה את הזכאות לפי החוק, באותו עניין ובאותו פרק הזמן.

הטבות ייחודיות לעובדים ולעובדות בשירות המדינה

נציבות שירות המדינה פרסמה לפני מספר שנים **הנחיה** הכוללת מדיניות חדשה ומורחבת בכל הנוגע לזכויות עובדי ועובדות מדינה שהינם בני משפחה מטפלים, המפורסמת **באתר הנציבות**. שירות המדינה לעניין זה - עובד/ת במשרד ממשלתי, יחידת סמך ממשלתית, מוסדות מערכת הבריאות הממשלתיים, בתי החולים הממשלתיים, מוסדות מערכת הביטחון והחוץ הממשלתיים. בין ההטבות הייעודיות בשירות המדינה:

- **עד 24 ימי מחלה** ממכסת ימי מחלת העובד/ת (בכפוף לאישור מוקדם מועדה פנים משרדית).
- **שעון עבודה גמיש** המאפשר להשלים שעות/ימים שהוחסרו עקב הטיפול בבן/בת המשפחה.
- **אישור לעבודה מרחוק והשלמת שעות נוספות מרחוק** הכולל יום משולב של בית ומשרד (בכפוף לעמידה בקריטריונים של נציבות שירות המדינה).
- **אישור לעבודה בחלקיות משרה** לתקופה שלא תעלה על חצי שנה.

תנאי הזכאות

- משלם/ת מס ששילם/ה על החזקת קרוב/ת משפחה עם מוגבלות במוסד. **קרוב/ת משפחה:** בן/בת זוג, הורה או בן/בת זוג של הורה, ילד/ה או בן/בת זוג של הילד/ה.
- ההכנסה שנתית החייבת במס של הקרוב/ה עם מוגבלות עומדת בתקרה שנקבעה על ידי רשות המיסים.

הבטחת קיום לעולה חדש/ה

עולה שמשגיח/ה על בן/בת משפחה חולה (שגם הוא/היא עולה) ולא מסוגל/ת לעבוד עשוי/ה לקבל סיוע כלכלי. הסיוע ניתן למשך עד 6 חודשים (מהחודש ה-7 לעלייה עד סוף השנה הראשונה). פרטים נוספים **באתר** משרד העלייה והקליטה.

תנאי הזכאות

- בן/בת המשפחה המטפל/ת ובן/בת המשפחה החולה הם עולים חדשים בשנת העלייה הראשונה.
 - בן/בת המשפחה המטפל/ת ובן/בת המשפחה החולה אינם עובדים.
- יש לפנות ליועץ הקליטה במרחב משרד העלייה והקליטה הקרוב למקום המגורים. יש לפנות למשרד הקליטה והעלייה בטלפון 2994* והמוסד לביטוח הלאומי לפרטים נוספים.

סיוע משרד הרווחה והביטחון חברתי

ייעוץ, תמיכה וליווי אישי של עובד/ת סוציאלית לבן/בת משפחה מטפל/ת ללא עלות. יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים בעיר המגורים.

ייעוץ תרופתי

קופות החולים מעניקות שירות ייעוץ תרופתי ללא עלות, המיועד לחולים/ות במחלות כרוניות ולמטופלים/ות אשר נוטלים מספר תרופות. השירות מספק מענה לשאלות ומידע על תרופות.

איך לממש את הזכות?

כללית: פנייה דרך בית המרקחת של כללית וחתימה על טופס הסכמה לקבלת השירות. תתואם פגישה טלפונית או בבית המרקחת. מכבי: פנייה לצוות הרוקחות במכבי פארם או אל מוקד מכבי 3555* לתיאום שיחה עם רוקח/ת.

מאוחדת: השירות ניתן על-ידי רוקחי ורוקחות מאוחדת פארם שעברו הכשרה ייעודית. ניתן לזמן פגישה במגוון דרכים (אפליקציה, אתר, משרד המרפאה, מוקד או על ידי הרוקח/ת).

לאומית: ניתן ליצור קשר עם מוקד שירות הלקוחות למבוטחי לאומית בטלפון 1-700-55-44-77.

נותני שירות נוספים

מוקד ייעוץ לשעת חירום מטעם ארגון הרוקחות בישראל - מסייע באיתור מלאי תרופות ברחבי הארץ ומעניק יעוץ תרופתי נקודתי **ללא עלות**. פנייה טלפונית: 09*.

ייעוץ רוקחי ברשת "סופר פארם" - ייעוץ בבתי המרקחת בסניפים או בצ'אט אונליין שזמין **באתר**.

יחידות ייעוץ תרופתי בבתי חולים - השירות **בתשלום** / באמצעות **טופס התחייבות** מקופת החולים.

מרשם לקנאביס רפואי

חולה בדמנציה המלווה בהפרעות התנהגות, עשוי/ה להיות **זכאי/ת להנפקת מרשם לקנאביס. עלות אגרת מרשם לקנאביס בקופות החולים היא 180 ש"ח לשנה.**

איך לממש את הזכות?

יש להגיש בקשה בצירוף מסמכים, שתיבחן על ידי המוקד בקופת החולים. המלצה לטיפול בקנאביס תינתן על ידי רופא/ה המקיים/ת מעקב רציף אחר המטופל/ת. לפרטים נוספים יש לפנות לקופת החולים.

כללית: בטל' 8373* **ובאתר**.

מכבי: בטל' 6721*;

ווטסאפ: 050-6010333; **ובאתר**.

מאוחדת: דואר אלקטרוני -

m.c@meuhedet.co.il; **ובאתר**.

לאומית: בטל' 073-3807972 **ובאתר**.

פרק 16 סיוע במימון מכשירי שיקום וניידות

מכשירי שיקום וניידות שנותרו באחריות משרד הבריאות

תותבות גפיים; גרבי גדם; כפפה לכיסוי תותבת יד.

תנאי הזכאות

- בעל/ת נכות קבועה המתגורר/ת בדיוור בקהילה של משרד הרווחה (במוסד עד 60 דיירים).
- בעל/ת נכות קבועה שמאושפז/ת במוסד סיעודי, בית חולים ומוסד של משרד הרווחה, **שגודלו עולה על 60 דיירים, זכאי/ת למכשירים אלה בלבד:**
 - ✓ מכשירי הליכה (באמצעות מכון לואיס).
 - ✓ תותבת גפיים בלבד (באמצעות מכון לואיס).
 - ✓ מערכות תקשורת תומכת וחליפית.
- ניצול/ת שואה שלא הוכרה כניצול/ה במשרד האוצר.
- נפגע/ת תאונות דרכים.
- נפגע/ת תאונות דרכים (עבור כיסאות ממונעים, זחלילים, מערכות תקשורת תומכת וחליפית, סדים, נעליים רפואיות ותותבות גפיים) בתנאי **שההליך המשפטי** מול חברת הביטוח **הסתיים** ושפסק הדין **לא כלל פיצוי** עבור מכשירי שיקום וניידות.
- **אין זכאות** למי שזקוק/ה למכשירים באופן זמני ולמי שמקבל/ת מימון מגורמים אחרים.

איך לממש את הזכות?

הזכאות משתנה בין המבקש/ת, סוג המכשיר והגורם המממן. לבירור יש לפנות לקופות החולים: **כללית** - 5515* **מכבי** - 3555* **לאומית** - 507*. **מאוחדת** - 3833* או **למוקד משרד הבריאות** - 5400*.

החל מאפריל 2024 הועברה האחריות לאספקת מרבית מכשירי השיקום והניידות ממשרד הבריאות לידי קופות החולים. להלן פירוט אספקת מכשירי השיקום והניידות (פרטים נוספים **באתר**):

המכשירים שבאחריות קופות החולים

מכשירי שיקום וניידות פשוטים

- **מכשירי ניידות:** קביים; הליכונים ומקלות הליכה; כסאות גלגלים ידניים (כיסא גלגלים, טיולון וכיסא גלגלים לשירותים ורחצה); כריות ישיבה להפחתת סיכון לפצעי לחץ בכיסא גלגלים; מערכות ישיבה (אינסרט) לכיסא גלגלים/טיולון; מיטה חשמלית או הידראולית; מנוף להעברות; מזרן להפחתת הסיכון לפצעי לחץ.
- **מכשירי שיקום:** תותבות עיניים; תותבות פנים חיצוניות (אף ואוזן); תותבות שד; עדשות מגע מיוחדות.
- מכשירי שיקום וניידות מורכבים (באחריות קופות החולים החל מאפריל 2025)
 - **מכשירי ניידות:** כסאות גלגלים ממונעים; זחלילים/עולי מדרגות ניידים; כיסא גלגלים ידני עם מנוע עזר; אורטיזית (מכשירי הליכה); נעליים רפואיות מיוחדות.
 - **מכשירי שיקום:** מערכות תקשורת תומכת וחליפית; מכשירי שמיעה.

חשוב לשים לב!

אישור הזכאות להשתתפות ברכישת מכשירי שיקום וניידות, מותנה בהגשת בקשה וקבלת אישור לפני רכישת המכשיר ולא לאחריה.

פרק 17 גופים, ארגונים ושירותים רלוונטיים לסיוע

הקליניקה לזקנה, טכנולוגיה וזכויות אדם - המכללה למנהל

ייעוץ וייצוג משפטי בתביעות קטנות ועתירות
בנקודות הממשק של זיקנה וטכנולוגיה
(אפליית גיל, צרכנות, נגישות לזכויות
סוציאליות, פיצויים לניצולי שואה ועוד).

דרכי פנייה:

- דואר אלקטרוני: עו"ד נמרוד גורנשטיין
nimrodgo@colman.ac.il
- פנייה מקוונת באתר הקליניקה

הסיוע המשפטי של משרד המשפטים

סיוע משפטי ללא עלות לזכאים. תחומי
פעילות: משפט האזרחי, מעמד אישי וביטוח
לאומי. למי שעומד/ת בתנאי הזכאות - שני
מבחנים מצטברים:

1. מבחן הכנסה - יחיד/ה או משפחה עד
שלוש נפשות שגובה הכנסתם עד 67%
מהשכר הממוצע במשק; לכל נפש נוספת
ישנה תוספת של 6%.
2. מבחן רכוש - הרכוש השייך למגיש/ת
הבקשה וניתן למימוש לא עולה על
שילוש השכר הממוצע במשק; לא חל על
דירת מגורים או רכוש של בן/בת זוג.

דרכי פנייה:

פנייה טלפונית:

- תיק חדש: 073-3927788;
- מידע על תיק קיים ובירור סטטוס טיפול:
*6405

גופים וארגונים המעניקים סיוע משפטי

הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה - אוניברסיטת בר-אילן

סיוע משפטי ללא עלות וללא קריטריונים
כלכליים לזקנים ולניצולי שואה בעניינים
משפטיים הנובעים מזקנה (לא כולל
צוואות וענייני אפוטרופסות).

דרכי פנייה:

- פנייה למוקד טלפוני להשגת הודעות
קוליות: 03-5317812
- דואר אלקטרוני:
elderly.law@biu.ac.il
- פקס: 077-3643659
- פנייה מקוונת באתר הקליניקה

הקליניקה לזכויות ניצולי שואה וא/נשים בזקנה - אוניברסיטת תל אביב

ייעוץ וייצוג משפטי ללא עלות לניצולי שואה
בכל הקשור לזכויותיהם כניצולי שואה וכן
לבני הגיל השלישי במגוון תחומים לרבות
העסקתם של מהגרי עבודה בתחום הסיעוד.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית (השגת הודעה) בנושאי
משפט וזקנה: 03-6406778
- יצירת קשר בעניין העסקת מטפל/ת זר/ה
בדואר אלקטרוני:
siudhelp@gmail.com
- פנייה מקוונת לשאלות בעניין העסקת
מטפל/ת זר/ה באתר

יד ריבה - סיוע משפטי לקשיש

סיוע וייעוץ משפטי. **תחומי פעילות:** ייפוי כוח מתמשך, גישור, מרכזי מידע, וסיוע משפטי ראשוני.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 02-6444569
- דואר אלקטרוני: office@yadriva.org.il
- פנייה מקוונת **באתר** העמותה

מיזם "עו"ד יד" - עורכי דין מתנדבים למען אזרחים ותיקים

מיזם המסייע לאוכלוסיות שידן אינה משגת **ללא עלות**, המשותף למינהל אזרחים ותיקים במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ולאפטרופוס הכללי. **תחומי פעילות:** עריכת ייפוי כוח מתמשך, הנחיות מקדימות למינוי אפטרופוס, מסמך הבעת רצון וכדומה.

דרכי פנייה:

- דואר אלקטרוני: ycm@justice.gov.il
- פקס: 073-3926825

עמותת אביב לניצולי שואה

סיוע אישי ומשפטי לניצולי השואה במיצוי זכויותיהם **ללא עלות או בתשלום מופחת. תחומי פעילות:** הגנה צרכנית, מימוש זכויות אזרחים ותיקים כצרכנים, עריכת ייפוי כוח מתמשך, סיוע בהגשת בקשות וביקורי בית.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 571*
- דואר אלקטרוני: info@avivshoa.co.il

עמותת "מרווה - משפט רווחה והעצמה"

סיוע, ייעוץ וליווי משפטי לחולי אלצהיימר ומחלות אחרות הסובלים מתסמיני דמנציה, וכן לבני משפחתם. בנוסף, העמותה מקיימת ימי עיון במגוון תחומים משפטיים.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 03-5341274
- דואר אלקטרוני:
לעברית: yael@marva.org.il
לערבית: nivine@marva.org.il

- טופס ייעודי **באתר** העמותה

שי"ל (שירות ייעוץ לאזרח)

יחידה במשרד הרווחה והביטחון החברתי, המעניקה **ללא עלות** ייעוץ והכוונה בנושאי זכויות האזרח וחובותיו, והשירותים הניתנים לו.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: מוקד 118
- הגעה לאחת מתחנות שי"ל המפורטות בדף הקשר.

תכנית שכר מצווה של לשכת עורכי הדין

ייעוץ משפטי ראשוני למעוטי אמצעים (בכפוף לבדיקת זכאות כלכלית) בתחומים אזרחיים בלבד, סיוע בטיפול פרטני והפנייה לגורמים רלוונטיים.

חשוב לשים לב!

התכנית מהווה השלמה לסיוע המשפטי של משרד המשפטים, כך שמי שלא זכאי/ת לסיוע הנ"ל עשויה להיות זכאי/ת לסיוע המשפטי מטעם התכנית.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 1-700-505-500
- דואר אלקטרוני:
pro-bono@israelbar.org.il
- פקס: 1533-6361320

גופים וארגונים המעניקים סיוע סוציאלי

ישנם ארגונים שונים המציעים מגוון של שירותים וסיוע לאנשים עם דמנציה ולבני המשפחה המטפלים בהם. בין היתר, הגופים השונים מפעילים מרכזי יום, מועדונים חברתיים, קבוצות תמיכה, תוכניות ליווי בני משפחה, קורסים דיגיטליים וסדנאות שונות.

חשוב לשים לב!

חלק מהשירותים המופיעים בפרק זה ניתנים ללא עלות וחלקם כרוכים בתשלום. יש לברר לפי השירות המוצע בארגון הרלוונטי.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 073-3956807
- דואר אלקטרוני: merkatzzipora@ami.org.il
- פנייה מקוונת באתר המרכז

עמותת עמדא

עמותת לחולי דמנציה, אלצהיימר ומחלות דומות בישראל. תחומי פעילות: קבוצות תמיכה, קבוצות למאובחני דמנציה בשלבים מוקדמים, קו טלפוני לתמיכה וייעוץ, תכנית ליווי בני משפחה, קורסים דיגיטליים לבני משפחה ומטפלים זרים, סדנאות וערכות הפעלה - חלקם ללא עלות וחלקם בתשלום סמלי.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 8889* או 09-7939318
- פנייה מקוונת באתר העמותה

אתר ייעודי לדמנציה ביוזמת אגף הגריאטריה במשרד הבריאות וג'וינט אשל

האתר כולל כ-100 פעילויות המתאימות לאנשים עם ירידה קוגניטיבית ודמנציה, המחולקות ל-3 רמות ירידה קוגניטיבית. האתר מיועד למי שבא במגע עם אנשים עם דמנציה למציאת פעילות מתאימה לשלב המחלה בו נמצא האדם ולתחומי העניין שלו.

עמותת מלב"ב

עמותת המספקת מעטפת שירותים בקהילה לאנשים עם דמנציה ולבני המשפחה המטפלים. תחומי פעילות: מרכזי יום, טיפולים מקצועיים בבתי, שירותי סיעוד, ייעוץ פרטני ומשפחתי ועוד.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 1-700-70-4533
- דואר אלקטרוני: melabev@melabev.org
- פנייה מקוונת באתר העמותה

המרכז הרפואי הישראלי לטיפול באלצהיימר

תחומי פעילות: מוקד תמיכה טלפוני ללא עלות לבני משפחה מטפלים (-08:00:00:00), מרכז יום רב תכליתי, אשפוז ארוך וקצר טווח בדרגות תפקוד שונות, ייעוץ מקצועי פרא-רפואי (מרחוק).

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 072-3944847 או 03-5599333
- פנייה מקוונת באתר

מרכז ציפורה פריד - עמותת עזר מציון

מרכז ייעודי של עמותת עזר מציון שנועד לסייע לבני משפחותיהם של חולים באלצהיימר ובמחלות דמנציה נוספות. סל השירותים בתשלום סמלי למשתתפים במועדונים החברתיים. תחומי פעילות: ייעוץ וטיפול רגשי לבני משפחה מטפלים, מיצוי זכויות, קבוצות תמיכה לבני משפחה, מועדונים חברתיים לאנשים עם דמנציה.

סיוע במיצוי זכויות

המוקד לאזרחים ותיקים

שירות הניתן **ללא עלות** מטעם המשרד לשוויון חברתי המעניק מידע וסיוע בקבלת ומימוש זכויות. **תחומי פעילות:** ביטוח לאומי, סיעוד ועובדים זרים, דיור, רווחה, צרכנות, תרבות ועוד.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 8840*
- פנייה מקוונת באתר הממשלתי
- פנייה בדואר לכתובת: ת.ד. 2512, בני ברק 512401
- פנייה בפקס: 02-5605034

ייעוץ הלכתי ואתי

צהר עד מאה ועשרים - יעוץ הלכתי-אתי לחולה ולבני המשפחה

מוקד הכולל צוות רבנים ועובדות סוציאליות אשר מעניק **ללא עלות** ייעוץ אתי הלכתי למשפחות לגבי טיפול ביקריהם. **באתר הארגון** ישנו מסמך מקיף אודות **הלכות טיפול בחולה הנוטה למות ובאדם החי עם דמנציה**.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 9253*, קו חם הפועל 24/6 (משמש גם לפניות דחופות)
- דואר אלקטרוני: ad120@tzohar.org.il
- פנייה מקוונת באתר הארגון

קדושת החיים מטעם מכון פוע"ה - הלכה ואתיקה במצבי חולי מורכבים

ליווי, תמיכה והדרכה למשפחות **ללא עלות** על ידי רבנים מומחים בתחומי רפואה והלכה ואנשי מקצוע בשאלות הלכתיות מוסריות בנוגע לבן משפחה חולה. קיים בעמוד המרכז עמוד **שאלות ותשובות בנושא דמנציה**.

דרכי פנייה:

- פנייה טלפונית: 079-5555955, קו חם הפועל 24/6
- שליחת פנייה בדואר אלקטרוני: info@kedushat-hachayim.org.il
- פנייה מקוונת באתר העמותה

ארגוני סיוע ייעודיים לבני משפחה מטפלים

הארגון הישראלי לבני משפחה מטפלים Caregivers ישראל

ארגון הפועל להנגשת מידע ופיתוח שירותים וזכויות לבני משפחה מטפלים במקומות עבודה ובקהילה. **תחומי פעילות:** ייעוץ טלפוני לבני משפחה מטפלים (ללא עלות) ליווי ויעוץ אישי-משפחתי לבני משפחה מטפלים (בתשלום).

דרכי פנייה:

- וואטסאפ: 055-9993310
- פנייה מקוונת באתר הארגון

גופים וארגונים המעניקים סיוע בהסעות ובציוד

העמותות הבאות עוסקות בהשאלת ציוד כגון אביזרי הליכה וניידות, אביזרים בתחום הנשימה והחמצן, מיטות ומזרונים, ציוד אורתופדי ואביזרי שיקום.

יד שרה

- השאלת ציוד - בדרך כלל **ללא עלות** אך נדרש **תשלום פיקדון** שמוחזר בעת השבת הציוד. הציוד מושאל לתקופה מוגבלת וקיימת לעתים אפשרות להארכה. **קיימת אפשרות למשלוח הציוד לבית המטופל/ת בתוך 5 ימים בתשלום**.

- "נכונות" שירות הסעה לאנשים עם

מגבלת ניידות (כיסא גלגלים) - בתשלום סמלי ובתיאום מראש.

פרטים נוספים **באתר** יד שרה ובטלפון
*6444.

עזר מציון

- השאלת ציוד - בדרך כלל **ללא עלות אך נדרשתשלום פיקדון** שמוחזר בעת השבת הציוד. הציוד מושאל לתקופה מוגבלת וקיימת לעתים אפשרות להארכה. פרטים נוספים ניתן למצוא **באתר** עזרה למרפא ובטלפון 03-5777028.

- שירות הסעה באמבולנס - העברת חולים ואנשים עם מגבלת ניידות, על בסיס מקום פנוי ועל ידי נהגים שהינם חובשים מיומנים.

פרטים נוספים ניתן לקבל במוקד טלפוני:
מרכז ודרום 03-5777000 (שלוחה 5);
יתר חלקי הארץ 06-51-51-1599.

מילבת - שיבא

- ייעוץ מקצועי להתאמת אביזרי עזר והתאמת פתרונות נגישות - ניתן באמצעות צוות פרא-רפואי, מעצבים תעשייתיים ואנשי טכנולוגיה באופן מקוון או בפגישה אישית. הייעוץ כולל אפיון הבעיה התפקודית והצעת אביזרים ומענים קיימים או פיתוחים ייחודיים של מילבת.

מרכז הייעוץ נמצא במרכז הרפואי,
הגעה בתיאום מראש בהמצאת טופס 17 או בתשלום.

- פיתוח אביזרים בהתאמה אישית על פי צרכי המטופל/ת - עבודת התכנון והפיתוח נעשית ללא עלות, ומהמטופל/ת נגבה **תשלום רק עבור ההוצאות.**

פרטים נוספים **באתר** מילבת ובטלפון
07-222-30-007.

הקליניקה
לזכויות זקנים
וניצולי שואה

מערך
הקליניקות
הפקולטה למשפטים
אוניברסיטת בר-אילן



לגרסה דיגיטלית יש לסרוק את הקוד ולמצוא
את מדריך הזכויות באתר הקליניקה <<
או לחפש את "הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי
שואה באוניברסיטת בר-אילן" בגוגל